

ZIVA ZAJEDNICA

LEBENDIGE
GEMEINDE

D 2304 E • LIST HRVATSKIH KATOLICKIH ZAJEDNICA • BROJ 1183 • 1997
MITTEILUNGSBLATT DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN GEMEINDEN

XI. hrvatski folklorni festival održan
je 6. svibnja u Offenbachu

Jedno u Kristu

Prvi Biskupijski dan katoličkih
zajednica drugih materinskih jezika bis-
kupije Mainz održan je 30. travnja u Mainzu. Dr.
Karl Lehmann, biskup Mainza i predsjednik Njemačke biskupske
konferencije, sa skupinom naših vjernika i njihovim pastoralnim djelatnicima.

**SLIKOPIS BISKUPIJSKOG DANA
ZAJEDNICA DRUGOGA
MATERINSKOG JEZIKA,
MAINZ 30. 4. 2000.**

▲ Isus moj prijatelj – geslo je i prvo-
pričesnice i ministrantice
Marijane Landeke iz Obertshausena

► Biskup Mainza dr. Karl Lehmann okružen
vjernicima HKM Mainz, koji i dalje žele
zadržati svoga sadašnjega župnika

▲ Ana Marija Ramljak iz jazz-grupe HKM
Mainz imala je važnu ulogu u njihovu
plesnom nastupu

▲ Vjernici HKM
Darmstadt
sa župnikom
fra Nediljkom
Bekanom
ispred katedrale
u Mainzu

► Dječji zbor
HKM Offenbach
pjevaio je i na
pozornici u
Mainzu

U OVOM BROJU

- 5 motrište**
Anto Batinić · Spomenička Hrvatska
Lažiranje povijesti
- 6-8 XI. hrvatski folklorni festival**
Tajna mladosti i glazba duše
- 9 vjera**
Ante Vučković · Snaga i zamka slike
vjere
- 10-11 interview**
Dr. fra Marko Babić · Što Bog združuje,
čovjek neka ne rastavlja!
- 24-25 život**
Marijan Markotić · Razmažena djeca
Jozo Župić · Anđeo pomirenja
- 26-27 kultura**
Marijana Koritnik · Žarište:
jugoistočna Europa
Gojko Borić · Crna knjiga komunizma
- 30 meditacija**
Dr. Ante Tamarut · Ljubav prema
neprijateljima
- 19-23 naše zajednice**
Mainz, Aschaffenburg, Wetzlar,
Frankfurt, Gaggenau
- 15-18 lebendige gemeinde**
Josip Klarić · Einander begegnen,
miteinander glauben
Antonia Tomljanović-Brkić · Liebe
deinen Nächsten...
Der Glaube ist nich uncool
Begegnungsgottesdienst mit
Firmung durch Erzbischof Bozanić
Als Geschenk ein Liborius-Bild

ZIVA ZAJEDNICA LEBENDIGE GEMEINDE

60435 Frankfurt/M., An den Drei Steinen 42
Tel. (0 69) 95 40 48-0 · Fax (0 69) 95 40 48 24
E-Mail: kroatenseelsorge@t-online.de
zivazajednica@t-online.de

Herausgeber /
Izdavač: Kroatenseelsorge in Deutschland
Verantwortlich /
Odgovara: Josip Klarić
Chefredakteur /
Glavni urednik: Anto Batinić
Redaktion /
Uredništvo: Stanka Vidačković, Jura Planinc,
Antonia Tomljanović-Brkić,
Ivek Milčec, Jozo Sladoja, Jozo Župić
Mitarbeiter /
Suradnici: Željka Čolić, Dijana Tolić, Alen Legović,
Marko Obert, Vlatko Marić
Layout: Ljubica Markovića
Lithos +
Seitenmontage: Fotosatz Service Bauriedl
64546 Mörfelden-Walldorf
Druck: Spenglers Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn
Jahres-
bezugspreis: DM 30,- incl. Porto (s poštarinom);
za ostale europske zemlje: DM 40,-
za prekomorske zemlje: DM 60,-
Bankverbindung: Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01)
bei der Frankfurter Sparkasse

Hvala na potpori

U ovom dvobroju ćete, dragi čitatelji, pročitati da je 4. lipnja Svjetski dan društvenih obavijesnih sredstava i da ga Crkva obilježava već 34. put. Značajan navod iz Papine poruke za taj ovogodišnji dan imate pri dnu ove stranice. Obavijesna sredstva odnosno mediji, pa i tisak, tj. novine, vrlo su važna za naviještanje i širenje Evanđelja. Usto obavijesna sredstva, osobito katolička, obogaćuju i prođuhovljuju. Zato Papa u Poruci poziva na podržavanje katoličkih medija bilo koje vrste. Ono može biti aktivno, osobnim sudjelovanjem i suradnjom, ali i pasivno, a to znači, čitanjem, odnosno slušanjem i gledanjem. U posljednje vrijeme se ističe posebice vrijednost čitanja. Tako se u zadnje tri godine broj Nijemaca koji se odriču gledanja televizije popeo na dva milijuna. Ističe se da televiziju smjenjuju internet i računala.

I nama je to jasno, dragi čitatelji, pa smo već s prošlim brojem pokrenuli akciju osobne pretplate na naš list. U neke misije poslali smo besplatno određeni broj primjeraka s kartama za osobnu pretplatu. Izvjesnog odjeka već ima, ali on sigurno može biti jači. S ovom akcijom ćemo nastaviti.

Svi naši pretplatnici dobili su u proteklom razdoblju od nas i pismo namjere sređivanja naše pretplatničke kartoteke i eventualnih financijskih potraživanja. Zahvaljujemo svima onima koji su nam se osobno javili na bilo koji način i koji su nas podržali želeći i dalje primati naš list. Žao nam je što su neki također otkazali daljnje primanje našega lista. Radosni smo što će nas i ove godine podržati Njemačka biskupska konferencija. I to je znak da je naš list kvalitetan i da zaslužuje potporu.

Srdačan pozdrav i svako dobro.

Uredništvo

80 godina Ivana Pavla II.

Papa Ivan Pavao II., nakon 1523. godine prvi netalijan na stolici sv. Petra, navršio je 18. svibnja 80 godina života. Bivši krakovski nadbiskup Karol Wojtyła, kojeg je papa Pavao VI. proglasio kardinalom 1967., izabran je kao prvi Poljak u povijesti za papu 16. listopada 1978. Na njega je 13. svibnja 1985. izvršen atentat na trgu sv. Petra u Vatikanu, kada je bio teško povrijeđen. U pamćenju će ostati njegovi pohodi rodnoj Poljskoj, Hrvatskoj (1994. i 1998.), Bosni i Hercegovini

(Sarajevu, 1997.), Kubi, Izraelu, Fatimi u Portugalu (tri puta), ali su i sva ostala njegova putovanja izazivala nevjerojatnu pozornost svjetske javnosti. Često je proglašavan osobom godine u izboru najpoznatijih svjetskih medijskih kuća. Spada u osobe koje su bitno obilježile konac 20. stoljeća te početak trećeg tisućljeća. Izdao je 13 enciklika. Zbog mnoštva putovanja i uspješnog načina komuniciranja nazvan je velikim i globalnim komunikatorom. ■

Medijsko navješćivanje Krista

Tema 34. svjetskog dana obavijesnih sredstava (4.6.), „Naviještati Krista u društvenim obavijesnim sredstvima u zoru novoga tisućljeća“ poziv je gledati u budućnost, u izazove koji nas očekuju, i također u prošlost, na početke kršćanstva, da bismo iz tih početaka primili potrebno svjetlo i snagu. Srž poruke koju naviještamo uvijek je Isus: „Pred njim se, doista, nalazi sva povijest čovječanstva: naše sadašnje vrijeme i budućnost svijeta osvijetljeni su njegovom prisutnošću“ (Incarnationis Mysterium, 1).

Navješćivanje Krista mora biti dio toga iskustva. Naravno, u navješćivanju Krista, Crkva mora snažno i vješto upotrebljavati društvena obavijesna sredstva (knjige, novine, časopise, radio, televiziju i druga sredstva). Katolički izvjestitelji moraju biti neustrašivi i kreativni kako bi razvili nova društvena obavijesna sredstva i nove metode navješćivanja. Ali, ukoliko je moguće, Crkva treba maksimalno iskoristiti mogućnosti koje joj se pružaju da bude prisutna također u svjetovnim obavijesnim sredstvima.

Poruka pape Ivana Pavla II. za 34. svjetski dan društvenih obavijesnih sredstava, 4.6.2000.

- U Češkoj trenutno ima 870 redovnika i 2 399 redovnica.
- „Bez kršćana bi sveta mjesta bila mrtva“, izjavio je dr. Franz Kamphaus, limburški biskup i predsjednik Komisije za svjetska crkvena pitanja Njemačke biskupske konferencije, po povratku sa šestodnevnom posjetu Svetoj Zemlji. Gotovo svaki treći kršćanin želio bi iseliti, kad bi mogao, a mnogi iseljavaju bojeći se loše budućnosti za svoju djecu. Od oko 800 000 palestinskih kršćana u Izraelu i palestinskim područjima ima ih još 170 000, što je 2,5 % izraelskoga i 2 % palestinskoga stanovništva.
- Iz Crkve u Austriji prošle godine istupilo rekordnih 44 304 vjernika. Od 8 milijuna Austrijanaca 78 % su katolici.
- U Švicarskoj u Boga vjeruje 71,6 % ljudi, ali je sve manji broj praktičnih vjernika, rezultat je jedne studije.
- Četvero od 15 talaca muslimanskih pobunjenika na jugu Filipina podleglo je zlostavljanju. Među njima je i svećenik klaretinac p. Rhoel Gallard (34), koji se s grupom od 27 predavača i studenata jedne katoličke škole nalazio na otoku Basilanu. Stradali nisu ubijeni od zalutalih metaka nego su okrutno ubijeni, a tijela su im bila iznakažena.
- Nedavno je izišlo treće, dopunjeno i prerađeno izdanje Molitvenika za katolike Oružanih snaga i redarstvenih struktura Republike Hrvatske. Izdavač je Vojni ordinarijat.
- Religiozno znanje njemačkih vojnika je, prema mišljenju vojnih dušobrižnika, „ravno nuli“. Vojni dušobrižnici moraju stoga baviti se prije svega prenošenjem osnovnih vjerskih sadržaja.
- U Senju je 6. svibnja održan susret župnih pjevačkih zborova i pjevača pet dekanata buduće ličke biskupije (Senj, Slunj, Gospić, Otočac i Ogulin). Misu je slavio i propovijedao msgr. dr. Mile Bogović, pomoćni biskup riječko-senjski i vjerojatni prvi budući biskup ličke biskupije.
- U Poreču je 8. svibnja i službeno otvoren biskupijski postupak za proglašenje blaženim Sluge Božjega Miroslava Bulešića (rod. 1920.), kojega su mučki ubili komunisti 24. 8. 1947. u župnoj kući u Lanišću.
- Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić slavio je 3. i 4. svibnja mise u župama Bosanski Šamac i Hrvatska Tišina, iz kojih su prognani gotovo svi vjernici a povratak i obnova idu vrlo sporo i teško.
- Na pokopu pokojnoga nadbiskupa New Yorka, kardinala Johna O'Connora, koji je umro 3. 5. u 80. godini života, bio je i američki predsjednik Bill Clinton sa suprugom Hillary, potpredsjednik Al Gore, biši predsjednik G. Bush i njegov sin George, republikanski predsjednički kandidat. Na sprovodu je u katedrali sv. Patrika bilo preko 3 500 ljudi.

VATIKAN

Nesnošljivost prema strancima

Sveta Stolica izrazila je svoju zabrinutost zbog nesnošljivosti i neprijateljstva prema strancima u nekim europskim zemljama. Predsjednik Papinskoga vijeća za selioce i putnike nadbiskup Stephen Fumio Hamao na konferenciji za novinare 2. svibnja u Vatikanu izjavio je da su u njegovome vijeću „vrlo uznemireni zbog neprijateljskih i rasističkih pojava prema strancima“ u nekim zemljama s katoličkom tradicijom. On se nada da svi ti oblici nesnošljivosti i „pretjeranog nacionalizma“ mogu biti nadiđeni, a osobito u ovoj Svetoj godini. Nadbiskup Hamao, podrijetlom iz Japana, podsjetio je da je papa Ivan Pavao II. od političara i vladajućih zatražio da ove jubilejske godine i zakonski prihvate barem dio useljenika koji su u njihove države došli na protuzakoniti način, kako bi ih oslobodili bespravni i često neljudskih uvjeta u kojima žive. Tajnik Papinskoga vijeća za selioce i putnike nadbiskup Francesco Gioia izjavio je da su „nacionalne države“, s „čvrstim granicama“ „sve više povijesni i kulturni konstrukti“ i da njihovo doba prolazi. Budućnost je ljudi da postanu građani svijeta u „globalnome selu“, istaknuo je nadbiskup. ■

Obraz i obrazovanje

Stoga bi u danima koji slijede glavni zadatak trebao biti obrazovanje. Odabirem izvrsnu hrvatsku riječ „obrazovanje“ jer sadrži i otvorenost učenju, tj. stjecanje vlastitog identiteta. Pojam obrazovanje sadrži dakle u sebi pun opseg značenja samorazvoja, one bitne odredbe koja odlikuje upravo čovjeka. Svrha je obrazovanje za budućnost u kojoj ni mladi ni radnici ni umirovljenici ni manjine ne bi bile suvišni. Obrazovni temelj su ukupna civilizacijska dostignuća, dakle ne samo hrvatska materijalna i duhovna baština. Sadržaj obrazovnih zadataka su institucije pravne države, javnost odgovornosti te deprovincijalizacija i demilitarizacija duhovnog prostora za generaciju koja dolazi. Takvim obrazovnim zadacima kao prevladajući oblik političke komunikacije nužno pripada demokratski dijalog, tolerancija i umjerenjaštvo, nasuprot radikalizmima svih vrsta.

Duško Čizmić-Marović u: *Slobodna Dalmacija*, 9. 5. 2000.

Kultura i dijaspora

Jedine svijetle točke ovoga hrvatskog pedagoškog martirija bile su hrvatske katoličke misije koje su tako svoju opću karitativnu funkciju usmjerile i na odgojno-obrazovne djelatnike... Što se tiče one kulture koja je nudena hrvatskom iseljenom korpusu ta je kultura na nižoj obrazovnoj razini nego kultura njihovih sela iz kojih su prije trideset godina odlazili u Njemačku. Sjećate li se, na primjer, aukcija slika koje su naši novi bogataši kupovali, slika sumnjive vrijednosti? Koncerata devastirane narodne glazbe njihovih predaka?

Zdravko Jelenović u: *Vijenac* br. 158

Glupa politika prema BiH

Samo mislim da je u BiH najviše izgubio najmalobrojniji hrvatski narod. Sve to zbog krojenja velikohrvatskih planova s Miloševićem. Da ih nije bilo, bolje bi prošli bosanskohercegovački Hrvati, a i hrvatska država kroz svoj gospodarski, politički i kulturni utjecaj na BiH. Hrvatska je bila privlačnija ne samo za bh-Hrvate, pa i Muslimane, nego i za Srbe od Banje Luke, koji su više gravitirali Zagrebu nego Beogradu.

Ta je politika za mene bila jedan glupi mini imperijalizam. Hrvatska je tako i tako mogla imati utjecaj na BiH, jer je Hrvatska državotvorna, dok Bosna to nije. Bila je to nepotrebna politika. Protiv te politike bili su svi: oporba, Katolička Crkva, franjevci u BiH, pa i jedan dio HDZ-a.

Slavko Eugen Kvaternik u: *Matica*, br. 3-4/2000.

Lažiranje povijesti

Liberalne i uglavnom antihrvatske „Süddeutsche Zeitung“ su točno 10. travnja (svakako namjerno na taj dan), objavile pismo izvjesnog čitatelja Branca Marusica iz Germeringa koji ponavlja poznate odjeke Papina priznanja krivnje i oprosta. To mu dakako služi samo kao povod da uz bok njemačkom nacističkom genocidu nad Židovima stavi i „genocid“ nad pravoslavnim Srbima koji su za vrijeme II. svjetskog rata izvršili hrvatski „kleronacionalisti i muslimani“. Dični Branco pritom ponavlja po tko zna koliko puta prežvakane laži o „tri četvrtine milijuna“ brutalno ubijenih pravoslavni Srba i „više desetaka tisuća Židova i pravoslavni Roma“. Pritom NDH naziva „katoličkom i muslimanskom državom“ a Katoličku Crkvu u Hrvata naziva njezinim „nosećim osloncem“ te ponavlja priču o „religioznim obraćanjima“ odnosno „prekrštavanjima“. Crkva je navodno uputila mlake i pojedinačne prosvjede, a tadašnji papa mogao je navodno jednom riječju spriječiti „klanje“.

Branco na kraju trijumfira tvrdnjom da je Srpska pravoslavna crkva pozvala Crkvu u Hrvata da prizna krivnju i zamoli oprost.

Tako napisa germanizirani Branco i osta živ. Nije njemu ni zamjeriti, jer se takve laži ponavljaju već 55 godina. Zamjeriti je međutim rečenim novinama koje pristaju tiskati te laži. Tko to još danas može uopće uspoređivati nacistički genocid nad Židovima s iskonstruiranim „genocidom“ nad Srbima? I zašto jedne takve novine objavljuju tako fantastične brojke srpskih i ostalih žrtava, kada se već javno zna zašto je došlo do takvog pretjerivanja i kada objektivni i kritički povjesničari navode brojke koje su desetak puta manje. Branco očito neće da zna da Vatikan nikada nije službeno priznao NDH i da je Stepinac spasio mnoštvo ljudi. Tražiti oprost i oprostiti trebaju ipak obje Crkve u ime svojih pojedinih vjernika.

Laži o Jasenovcu ponavljale su se i na tzv. međunarodnoj konferenciji o Jasenovcu u Banjoj Luci od 8. do 10. svibnja. Zašto se sada time bavi vlada tzv. Republike Srpske? Zašto ne bi priredila kakvu međunarodnu konferenciju o sistemu srbočetničkih logora za vrijeme nedavnoga rata. Pamćenje je svježe, svjedoka puno, dokumentacije u izobilju, a i logori su im pred nosom. Sami su ih osnivali. ■

Spomenička Hrvatska

Povijest postoji tek kad se ispriča. (Hannah Arendt)

Piše:
Anto Batinić

Bauk podjela i nesloge kruži Hrvatskom! Bauk komunizma, partizanštine i jugonostalgije ili bauk nacionalizma, ustaštva i hrvatskog državotvorstva? Kako naime drugačije imenovati i analizirati posljednje, uglavnom incidentne, događaje na hrvatskoj političkoj sceni? Sve se vrti oko prošlosti odnosno povijesti. Sve se vrti oko spomenika, cesta i trgova. U Hrvatskoj se odjednom svi ponovno bave poviješću. Svatko je piše, čita i tumači na svoj način. Totalna autofiksacija poviješću?

Najveća pozornost daje se spomenicima, osobito partizanskim (neki bi rekli i četničkim, jer je kokarda iz praktičnih razloga naprečac bila zamjenjivana zvijezdom, kao i latinica ćirilicom; tako se naime u ono vrijeme lako dobivala „boračka“ penzija). Ponovno se oživljava „crvena“ terminologija. Dok s jedne strane vječitim penzionerima (subnorovcima), koji kao da su ponovno izišli iz ilegale, zaigra srce od radosti, kada ih državni predsjednik pozdravlja partijskim pozdravom „drugarice i drugovi“, dotle i njih i predstavnike nove vlasti u Bleiburgu zovu „bandom crvenom“. Dok je s jedne strane u Kumrovcu jedan titovac, djetetu u naručju na glavu nabio pionirsku kapiću sa zvijezdom, i dok u istoj prigodi neki, sa suzama u očima, ljube i miluju Titovu sliku, kao da se radi o svetom Anti (oprosti mi, sveti Ante!), dotle se s druge strane iznose povijesni dokumenti da je taj isti Tito zapovijedio likvidaciju desetina tisuća hrvatskih vojnika i civila.

Elitni zagrebački odbor HSS-a tražio je „etničko čišćenje“ Zagreba od Hrvata iz BiH, jer navodno zagađuju okoliš. Tako su ti nazovi političari, sa seljačkim predznakom, najednom postali supergrađani, zaboravivši da su i sami „dote-penci“ iz tko zna kojih sela i selendri. Da su se barem sjetili očistiti vlastita stubišta. Zar Hrvati iz BiH prose i švercaju po Zagrebu? Njihove višekratnice naprotiv revno ruši sadašnja vlast.

Pojedini domovinski branitelji potom prijete blokadom cesta, miniranjem turističke sezone pa čak i državnim udarom, ako nova vlada nastavi ignorirati njihove probleme. Nato su s vrha upitani, zašto se nisu bunili, kada je cijelu državu bilo privatiziralo nekoliko osoba.

Onda su se najgrlatiji našli na jednom trgu spornoga imena (očito ne toli-

ko spornoga poput „svetog imena Dina-mo“). I mahali su jedni prema drugima otkopanim ratnim sjekirama. Bez obzira na sijede i rijetke vlasi, odicali su ratničkim duhom, bolje reći zloduhom. Zazivali su prošlost, jedni „slavnu“, drugi „tragičnu“. Kao da su se svi hrvatski problemi opet našli u nazivu jednoga trga. Ili na Hajdukovu stadionu ne bi bilo nereda da je gostovala „Zvezda“?

Zatim su svi digli graju zbog izjave saborskoga dužnosnika u Bleiburgu da je i ondje klica hrvatske države. On se jedan opravdavao da je morao tako govoriti jer su mu zviždali. Znači li to da se o Bleiburgu ponovno ne smije govoriti? Zar se bleiburški zločin ne smije nazvati zločinom i zar bleiburške žrtve uistinu nisu pale za hrvatsku slobodu? Ili treba prešutjeti nedavne žrtve iz Borova Sela, a do neba dizati glas o veljuskim žrtvama?

Scena je bilo i u Saboru, koji treba donijeti novi zakon o obnovi. Jedna suvremena pravna država ne bi smjela zakonima diskriminirati ali niti privilegirati svoje građane prema nacionalnoj, vjerskoj, stranačkoj ili kakvoj drugoj pripadnosti. Sljedeće pitanje je i pravno i moralno: Treba li jedna država obnavljati kuće onih koji su se oružano pobunili protiv te države, svim sredstvima se borili protiv nje i na njezinu teritoriju osnovali paradržavu? Ako sjećanje ne vara, slično je bilo i u jednom drugom ratu, pa su svi takvi kasnije nagrađeni debelim mirovinama i povlasticama. Pitanje je dana kada će i za sudjelovanje u ovom ratu tražiti boračke mirovine i povlastice.

Ipak, kad god se nešto zagužva, netko iz rukava istrese vrpce i tako pronade krivca za sve, napoji proždrljive medije te primiri narod.

Sve navedeno, kao i ovaj namjerno kaotični komentar, pokazuje svu kaotičnost hrvatske političke scene. Rijetko se čuje razuman glas, koji će prošlost prepuštiti povjesničarima, „borce“ njihovim lovačkim pričama, a sadašnjost modernim, mladim, praktičnim i neopterećenim političarima, koji će hitno i efikasno rješavati goruće ekonomske i socijalne probleme. Hrvatska sebi više naprosto ne može priuštiti sve ono što donosi bauk podjela, nesloge i jala, bauk bilo kojeg izma. ■

Radost nastupa i susreta izražava i široki osmijeh ovih plesačica iz Düsseldorfa

U subotu, 6. svibnja, u Stadthalle u Offenbachu kod Frankfurta, održan je XI. hrvatski folklorni festival, koji se popularno zove folklorijadom. Festivalni program počeo je točno u 12 sati, i to zvucima zvonjave zvona. Time je označen početak Službe riječi odnosno kratke molitve, jer je taj skup imao i karakter središnjeg susreta hrvatske katoličke mladeži u Njemačkoj u godini Velikoga jubileja. U dvorani su se prigušila svjetla, a na pozornici je mladić Domagoj Bilobrk recitirao pjesmu A. B. Šimića „Nadeni Bog“. U polutamnoj dvorani čudesno su odjekivale riječi pjesme: „Uza te Bog je, uvijek u blizini, u stvarima oko tebe... Bog ti je uvijek najbliži od svega, diraš ga rukom, gledaš ga u boji neba, Bog ti se smiješi iz jednog dragog lica...“ Bila je to snažna pjesnička poruka vjere mladima, poruka koja daje pouzdanje i sigurnost, unatoč svim sumnjama i nedoumicama. Zbor mladih HKM Offenbach, pod ravnanjem s. Damire Gelo, nastavio je u istom smjeru otpjevavši pjesmu „Kristov put“ Š. Marovića, a pripjevni psalam pjevala je Kornelija Nikolić.

Kratki duhovni nagovor održao je fra Josip Klarić, delegat za hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj. „Mi smo se danas okupili u radosti. Radosni smo što možemo biti zajedno, plesati i pjevati. Okupili smo se u ljubavi. Povezuje nas ljubav prema hrvatskim plesovima, ali i ljubav prema hrvatskom jeziku

Važno je napraviti pravo formaciju, uskladiti geste, kao što to uspješno čine djevojke iz Stuttgarta-Bad Canstatt

kao i ljubav jednih prema drugima. Okupili smo se i u našoj katoličkoj vjeri. Vjerujemo u uskrsloga Isusa Krista. Zato smo i počeli ovo naše druženje molitvom, pjesmom i slavom Bogu“, naglasio je Kla-

rić. Mladi su na dijaloški način iskazali i potvrdili i svoju vjeru, a posebni tekst vjerovanja za ovu prigodu čitali su Marija Nikolić i Andrija Delač. Molitvu i blagoslov izrekao je potom delegat Klarić, a „Pjesmu mladosti“ otpjevao je offenbaški zbor. Za blagoslovnu molitvu uzete su riječi staroga irskoga blagoslova, koji, među ostalim, poziva ljude da nadu vremena i za igru, jer je ona tajna mladosti, da nadu vremena za ljubav, jer je ona prava životna radost, da nadu vremena za veselje, jer je ono glazba duše.

Nakon što je time bio završen prvi dio programa, delegat Klarić je u ime organizatora pozdravio sve nazočne, a posebno mlade plesačice i plesače: „Drago mi je da vas kao delegat za hrvatsku pastvu mogu pozdraviti ovdje u Offen-

Na ovaj je folklorijadi bilo nekoliko hrvatskih plesova i kola iz Bosne. Folkloristi iz Aachena izveli su cijeli splet, odjeveni u izvorne nošnje.

glazba duše

ve skupine su nagrađene medaljama i spomenicama. Na kraju je VIS Domino održao koncert za mlade.

Da se dugo i naporno vježbanje isplatilo pokazuje i ova uspješna formacija djevojaka i momaka iz Nürnberga

Momci iz Münchena prikazali su istinski bečarski ugođaj

bachu, na XI. hrvatskom folklornom festivalu. Ovaj naš susret događa se u jubilarnoj godini. Ovaj Veliki jubilej želimo slaviti molitvom, pjesmom, plesom, igrom a nadasve zahvalnošću Bogu za sve darove". Klarić je zatim poimence naveo svih 30 folklornih skupina koje sudjeluju u programu, a nazočni su sve pozdravljali pljeskom. Nakon zajedničkog pjevanja „Lijepe naše“, Klarić je i službeno otvorio festival. Uslijedio je maratonski program nastupa, koji je umiješno vodila Betina Mamić, studentica stomatologije iz Frankfurta. Nastupile su folklorne skupine iz 28 hrvatskih katoličkih misija: u Njemačkoj i dvije misije iz Švicarske. Na repertoaru su bili plesovi, pjesme i kola iz gotovo svih krajeva koje nastavaju Hrvati. Evo nekih za ilustraciju: splitski plesovi, baranjski, pokupski, lički,

prigorski, Ražanac, zagorski, hrvatska kola iz Bosne, podravski, vrlički, kolo iz Bosanske Posavine, slavonska kola, hercegovački... Dvorana se tresla od plesa i kola, uz odjek tradicionalnih i izvornih hrvatskih pjesama. Sve je potrajalo do kasnih popodnevni sati. Dvorana je bila gotovo stalno lijepo popunjena. Plesačice

i plesači, sviračice i svirači su davali sve od sebe. Nastupali su u odgovarajućim izvornim narodnim nošnjama. Višemesečni trud se očito isplatio. Na njihovu licu se čitala radost, palo je i puno znoja, pa i pokoje razočaranje zbog pogrešna koraka, neusklađena pokreta ili svirke. Gledatelji su pristojno nagrađivali njihov napor i umijeće.

Nagradio je to i Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta, organizator ovoga susreta i festivala. Na kraju su se na pozornici okupili predstavnici svih grupa, po jedan par, kojima je delegat Klarić uručio pozlaćene medalje i spomenice. Feštu su potom nastavili sami mladi, koji su pjevali, svirali, plesali i igrali u hodnicima ili ispred dvorane. Nikome se još nije išlo kući, iako su neki, poput mladih iz Berlina, došli dan ranije. Sklopila su se brojna poznanstva i prijateljstva. Jedna je djevojka iz Nürnberga molila voditelja svoje grupe da s njima ne ►

I ove djevojke iz HKM Darmstadt suvereno su vladale pozornicom

Nadi vremena...

*Nadi vremena za rad,
on je cijena uspjeha.
Nadi vremena za razmišljanje,
ono je izvor nove snage.
Nadi vremena za igru,
igra je tajna mladosti.
Nadi vremena za učenje,
ono je osnovica znanja.
Nadi vremena za prijatelje,
oni su vrata za sreću.
Nadi vremena za snove,
oni su put u zvijezde.
Nadi vremena za ljubav,
ona je prava životna radost.
Nadi vremena za veselje,
ono je glazba duše.*

(Stari irski blagoslov)

XI. hrvatski folklorni festival

▲ Folklorna skupina iz Kölna našla je inspiraciju za nastup u Hercegovini te izvrsno izvela ples pod nazivom „Kamen-goro, prozeleni rano“

► ide natrag, jer ju je pogodila ljubav na prvi pogled s momkom iz Frankfurta. I kada je VIS „Domino“ iz Nürnberga „uštima“ svoje instrumente i tehniku, odjeknula je popularna pjesma. Pred pozornicom se našlo malo more mla-

deži, koja je u opuštenom ozračju, plešući i pjevajući, davala oduška svojoj mladosti, životu i radosti. Valja zaista pronaći vremena za igru, jer je tajna mladosti; valja pronaći vremena za veselje, jer ono je glazba duše.

▲ Kolo, kolo, naokolo, s rukom u ruci, bilo je i kod folklorne skupine iz Sindelfingena

▼ Oni su s roditelima ili starijom braćom i sestrama ovoga puta bili samo gledatelji. Ako bude volje i sreće, mogli bi za koju godinu i sami nastupiti na folklorijadi.

Sudionici:

Offenbach, Mainz, Waiblingen, Stuttgart, Sindelfingen, Schwäbisch Gmünd, Wuppertal, Stuttgart-Bad Cannstatt, Gaggenau, Rosenheim, Aachen, Balingen, Rottweil, Berlin, Reutlingen, Frankfurt, Singen, Lüdenscheld, Aalen, Frauenfeld, Nürnberg, München, Köln, St. Gallen, Ludwigsburg, Darmstadt, Lippstadt, Bonn, Düsseldorf.

▼ Mladi iz dalekog Berlina stigli dan ranije i prenoćili u Offenbachu. Nakon odlična nastupa bili su zadovoljni i raspoloženi.

MI vjerujemo

MI vjerujemo u Boga.

MI nismo sami.

MI smo sigurni.

MI smo slobodni.

MI vjerujemo u Duha Božjega, u duha slobode, koji nas povezuje, u jednu sveopću Crkvu.

MI vjerujemo u Isusa Krista, koji pokazuje i zastupa Boga, koji naviješta vladavinu mira, koji je iz ljubavi umro za nas.

MI vjerujemo da Isus živi. On nas oslobađa od krivnje, od straha i smrti. On nam pomaže živjeti.

MI vjerujemo u Boga, koji stvara i uzdržava svijet, koji želi da surađujemo s njim, za dobro svijeta i ljudi.

MI vjerujemo u živoga Boga, koji svijet usavršava i obnavlja, koji i nas čuva i iznova stvara – za vječni život.

Rainer Röhrich / Jörg Zink

Slike kojima sebi predočujemo svoju vjeru mogu potaknuti životni polet, ali i zatamiti ga, mogu biti dodatni životni poticaj, ali i prepreka punini života. Nije stoga nevažno kakvim slikama doživljavamo svoju vjeru. Predočujemo li sebi svoju vjeru slikama koje su bez našeg znanja, odvojene od života, naći ćemo se u životu bez vjere i vjeri bez života. Preuzmemo li slike vjere iz Novog Zavjeta i učinimo li ih svojim, naći ćemo se u prostoru slobode i širine vjere u kojem se vjera najavljuje kao punina života.

Vjera odvojena od života

Jedna od čestih slika jest ona po kojoj vjera i život nemaju mnogo zajedničkog. Vjera ide svojim putem, a život svojim. Prema ovoj predodžbi život i vjera se gotovo nikada ne susreću. Život je jedno, a vjera drugo. Vjera ima svoje zakone i svoja pravila, a život svoje. Stoga sve ono što se može čuti u predmnijevanom vjerskom okviru ne dotiče život. Život pak ne navraća u prostor vjere.

U ovako zamišljenoj vjeri nije moguće pronaći ništa što bi promijenilo život. Ostaje se doduše vezan nekim vezama koje se uvjetno mogu nazvati vjerskim, ponekim obredom, ponekim osjećajem obveze prema starijima kojima vjera još nešto znači, ponekim osjećajem pijeteta, ali vjera je u biti toliko odvojena od života da se niti ne pomišlja na njihov mogući odnos. Kako se vjera i život ne dodiruju, onda se ni vjeru ne priziva sve dotle dok se osjećam nošen životom. Tek kada život počne izmicati, kada se na obzoru pojavi smrt, valja nam prijeći s puta života na put vjere. Ovdje je vjera shvaćena kao ono neshvatljivo koje na scenu nastupa u trenutku kada život počne odlaziti s nje. Ona treba biti tu kada se pojavi blizina smrti i ona treba na određeni način voditi obrede vezane uz smrt. Vjera je tako uvijek vezana uz stare koji više nisu u srcu života ili uz djecu koja još ne znaju što je život, uz nestanak života ili njegovo očekivanje. Ova se slika vjere najjasnije pokazuje ondje gdje su sakramenti inicijacije shvaćeni kao obredi koji se podjeljuju djeci, a sakrament bolesničkog pomazanja kao posljednje pomazanje, gdje je dolazak svećenika najava odlaska s ovoga svijeta. Ova slika o životu i vjeri kao dva usporedna puta toliko je jaka da je samo pitanje vremena kada će se put vjere posve ostaviti iza sebe, to jest kada će se jasno izreći i suvišnost vjere i u pitanjima vezanim uz tajanstvenost odlaska s ovoga svijeta.

Snaga i zamka slike vjere

Piše: Ante Vučković

Treba se suočiti s vlastitim slikama vjere. Vjeru se ne smije odvojiti od života, nego je staviti u središte života, gdje će donositi plodove slobode, unutarnjeg rasta i sveopćeg napretka.

Vjera kao odmorište života

Druga, također česta, slika o odnosu vjere i života jest ona po kojoj je vjera oaza ili odmorište života. Život tako ide svojim smjerom i odvija se po svojim zakonima. Oni su kruti i strogi, zahtjevni i zamorni, opori i brzi. Vjera je odmorište, oaza, mjesto i vrijeme predaha i odmora. I ovdje je vjera shvaćena kao prostor i vrijeme odvojen od života, onako kako su odmorišta odvojena od naših autocesta. Ona doduše služi životu na neizravan način. Služi mu utoliko što u njoj pronalazim odmor i opuštenost, utjehu i razumijevanje. No, život je jedno a vjera nešto drugo. U vjeri se odmaram, a ne živim, predahnjem, a ne radim. Ovdje je vjera shvaćena na predlošku nedjelje, dana odmora unutar radnog tjedna. Ova slika po svoj prilici i potječe iz ritma radnog vremena. Kao što se Bog odmarao sedmog dana, tako to treba činiti i čovjek. Kao što se nedjeljom odlazi na misu tako je i vjera ono što spada u odmor.

Snaga ove slike je u tome što se ona uistinu može pozvati kako na biblijsku mudrost tako i na vremenski raspored rada i odmora. Njezina je granica u tome što ona, i protiv svoje volje, vjeru drži odvojenom od života i što joj dodjeljuje tek ulogu odmora.

Ovakav način shvaćanja vjere najjasniji je ondje gdje je sam život krut i težak, ondje gdje žena primjerice godinama trpi muževljevo nasilje, a jedinu utjehu pronalazi u odlasku u crkvu, ondje gdje je siromaštvo odveć teško, a vjera jedino ozračje u kojem siromašni imaju svoje mjesto, ondje gdje je život toliko odbojan a vjera jedini prostor u kojem se čovjek osjeća prihvaćenim, a da to ne treba unaprijed zaraditi. Vjera je zavjetna od životnih bura, odmorište u životnoj trci.

Zavodljivost ove slike je jaka, ali njezina je opasnost u tome da spriječi svaki mogući pokušaj promjene. Vjera tu nije sila kojom bi se mogli presjeći začarani životni krugovi, nego je prije usud, oaze koje je Bog stvorio onima koji u njega vjeruju, a koje u životu izlaže teškim kušnjama. Slika vjere kao odmorišta nikada neće dovesti do siline oslobođenja, do izvorne snage vjere koja

je u stanju razbiti okove ropstva, pozvati na oslobođenje, izići u slobodu. Ona će zarobiti u varci po kojoj vjera samo daje snagu da podnosim svoj usud, ali ne i snagu oslobođenja i polog života.

Vjera kao novi život

Među mnogim slikama koje nalazimo unutar kršćanstva, nalazi se i opis Duhova. Silina vjetrova, razbijanje okova straha, izlazak na trgove, govor u jezicima i razumijevanje jezika, opće međusobno razumijevanje i oduševljenje, zanos i promjena života. Sve su to elementi jedne slike vjere koja ne samo da nije odvojena od života, nego vjere u čijoj silini život bez vjere izgleda posve blijedo. Ono što se u ovoj slici pojavljuje, a što nedostaje onim prvim dvjema, jest iskonska povezanost života i vjere.

Valja nam, međutim, voditi računa o tome kako i ova slika Duhova, čitamo li je samo kao povijesni izvještaj, može

Istinska vjera oslobađa, daje snagu koja razbija okove ropstva, poziva na oslobođenje, oduševljava i oduhovljuje. Vjera dodiruje i nosi naš život usprkos svim rizicima.

odvojiti vjeru od života. Shvatimo li je samo kao izvještaj o nečemu što se jednom dogodilo, onda je ona daleko od nas i mi se više ne vidimo u njoj. Pokušamo li je, međutim, čitati kao viziju Crkve koju tek treba izgraditi, kao sadašnji zadatak u koji valja ulagati truda, kao viziju općeg razumijevanja unatoč različitim jezicima, kao što život koji je prožet oduševljenjem i oduhovljenjem, onda je ona u stanju dodirnuti i ponijeti naš život.

Nije na odmet ponekad zastati i suočiti se s vlastitim slikama vjere. Ukoliko svoju vjeru vidim odvojenom od života, samom sebi postavljam zamke kojima i protiv svoje volje, odvajam vjeru i život. Ohrabrim li se preuzeti slike vjere iz Novog Zavjeta i učiniti ih svojim, u meni se otvara prostor unutarnjem rastu do izvorne snage koju vjera nosi: slobode, oslobođenja, punine života. ■

Što Bog združuje

Fra Marko Babić, profesor liturgije na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Splitu bio je na ispomoći u Hrvatskoj katoličkoj misiji Berlin za vrijeme Velikog tjedna i Uskrsa. Vjernicima je održao dva predavanja „Zašto i kako sudjelovati u svetoj misi“ te „Brak i obitelj“. Iskoristili smo prigodu da s njime porazgovaramo o gorućoj temi braka i obitelji u današnje vrijeme.

Živa zajednica: U današnje vrijeme imamo sve više lomova u suvremenim brakovima. Koji su uzroci tome?

Fra Marko Babić: Poslužiti ću se legendom iz života sv. Nikole Kretskoga, glasovitog mistika iz ranog srednjeg vijeka. Nikola se trudio omiliti Bogu živeći do u tančine po njegovim zapovijedima, ali je pri tom osjećao velike teškoće u sebi i oko sebe i potajno prigovarao Bogu što mu je udijelio tako težak križ, smatrajući da je njegov križ teži nego kod drugih ljudi. I jednom usni san. Bog ga je uveo u neku pećinu u kojoj je bila velika hrpa različitih križeva. I reče mu Bog: „Izaberi za sebe križ koji ti najbolje odgovara i taj ćeš križ ubuduće nositi“. I počeo Nikola birati sebi prikladan križ i konačno mu se učini jedan prikladan za njega, uzme ga i ponese. Kad izide van iz pećine, opazi da je to upravo (njegov) križ koji je i do sada nosio.

Čini mi se da ta prisposoba zgodno oslikava stanje većine bračnih drugova i upozorava na žarište glavnih uzroka nesuglasica i lomovima u suvremenim brakovima. Mnogi se bračni drugovi umore u sivilu svakodnevice i olako

zamišljaju da bi bilo dobro zamijeniti svoj bračni križ nekim drugim koji im izgleda ugodniji. Potporu nalaze u mnogima oko sebe, o čemu je papa Ivan Pavao II. rekao: „Izgleda da u naše dane mnogi naumi koje podupiru moćne snage smjeraju k razaranju obitelji... zamaćuje se moralna svijest, izobličuje se ono što je istinito, dobro i lijepo, sloboda se zamjenjuje pravim ropstvom“.

Dvoje a jedno tijelo

Žz: Što za Vas znači govor o braku i obitelji?

M. Babić: Govoriti o braku i obitelji znači govoriti o ljudskoj ustanovi koja je stara koliko i čovjek. Naime, na prvoj stranici Biblije, u izvještaju o stvaranju svijeta i živih bića, posebno je istaknut opis stvaranja čovjeka. I tu nalazimo veoma zanimljiv opis koji glasi: „I stvorio Bog čovjeka na svoju sliku, muško i žensko stvorio ih, i blagoslovi ih Bog i reče im: Plodite se i množite i napunite zemlju... (Post 1,27-28). To je ustav i temelj svim ženidbenim zakonima i pravilima postizanja i očuvanja sreće u braku.“

Moramo polaziti od tih temeljnih zasada i uvijek računati s tim da je Bog stvorio čovjeka kao muško i žensko, i da je čovjek u potpunosti čovjek tek kad se uzme i promatra zajedno i muško i žensko, i fizički, i psihički i emocionalno. Svaka se pretjeranost na tom području grdno osvećuje, a svako usklađivanje i upotpunjavanje donosi obilate plodove. To, dakle, spada u našu prirodu i duboko je utkano u dubinu našega bića. Uključuje prisnu zajednicu života i ljubavi po kojoj bračni drugovi „nisu više dva, nego jedno tijelo“ (Mt 19,6). I upravo je takvu ljudsku zajednicu Krist uzdigao na dostojanstvo sakramenta iza kojega stoji Bog pa s pravom stalno govorimo: „Što je Bog združio, čovjek neka ne rastavlja!“ (Mt 19,6). I upravo će se na tome temeljiti dvije oznake kršćanske ženidbe: jednost i nerastavljivost, tj. jedan muž i jedna žena i nerastavljivost do groba.

To je važno naglašavati u današnje vrijeme jer smo svjedoci da je obitelj u ozbiljnoj krizi i izložena velikim kušnjama. Današnja kultura življenja nije pogodna klima doživljavanja i vrednovanja zdrave obitelji. Danas prevladava potrošačka i hedonistička promidžba s prenaplašenim individualističkim personalizmom. Prevedeno na običan jezik, to znači tražiti što više, što bolje i što ugodnije za sebe kao jedinku a drugima kako bude bez obzira da li je taj „drugi“ muž, žena ili dijete. Pridoda li se k tome prenaplašeno traženje neograničene slobode za pojedinca, onda vrednote i ideali na kojima počiva bračni i obiteljski život dolaze ozbiljno u pitanje.

Miš i mišica

Žz: Zbog čega dolazi do sukoba u obitelji?

M. Babić: Upozorio bih na različite vrste najredovitijih sukoba u obitelji. Istraživači ih svrstavaju u četiri skupine:

1. Sukobi o tome što bismo trebali zajedno raditi (sukobi o vrednotama);
2. Sukobi o onome što zajedno radimo (sukobi o djelovanju);

Srebrni pir: Antonija i Anto Drljo

Svoj srebrni pir svečano su 8. travnja proslavili Antonija i Anto Drljo, aktivni članovi HKM Mainz. Anto je član župnoga vijeća, a oboje su uvijek među prvim kada je u pitanju bilo kakva misijska akcija. Misu zahvalnicu predvodio je vič. Đuro Zrakić iz Zagreba, koji je tih dana u zajednici imao duhovnu obnovu. Djeca slavljenika, Vikica (i njezin muž Miroslav), Marijana (svira u misijskom tamburaškom orkestru) i Anita (pleše u misijskoj folklornoj grupi) uručili su roditeljima „jubilarnu svijeću“ i cvijeće. Slavlje je nastavljeno u misijskom centru svečanom večerom i veseljem. ■

čovjek neka ne rastavlja!

3. Sukobi o međuosobnostima (tj. kakav je odnos između muža i žene, roditelja i djece);

4. Sukobi s vanjskim svijetom.

Sukobi među bračnim drugovima, posebno onima koji imaju malo dulji „staž“, često nalikuju na pripovijest o jednom bračnom paru koji je, nakon odlaska djece, ostao sam, pa je često dolazilo do svađe oko sitnica i to je podizano na razinu sukoba ogromnih razmjera. Tako su jednom nakon povratka s božićne ponočke sjedili zajedno sami i sa sjetom obnavljali uspomene kako je nekad bilo veselo i živo dok su djeca bila s njima a kako je sada bez njih sve prazno i pusto, kadli preko sobe pretrči miš. „Vidi miša“ – veli žena. „Nije miš nego mišica“ – mrzovoljno primijeti muž. „Baš je miš“ – zainati se žena. Miš – mišica, mišica – miš... i oni se bome posvađaju i prestanu jedno s drugim razgovarati. I potrajalo to čitavu godinu do novoga Božića. I žena prva popusti, izmire se, odu na božićnu ponočku i veselo se vrata kući. Kad sjednu za božićni objed, žena započne razgovor. „Jesmo bili ljudi, zbog običnog miša nismo razgovarali godinu dana.“ „Nije zbog miša, nego zbog mišice“ – opet primijeti muž. Miš – mišica, mišica – miš... i opet se posvađaju.

Toliko o općenitim, rekao bih bezazlenim, odnosima između muža i žene.

I još jedna zamka. Suvremeni način života redovito je takav da muž i žena ne rade na istom radnom mjestu, ne kreću se u krugu istih poznanika, druže se s ljudima različitih životnih nazora... jednom riječju, dolaze u prigodu da započnu očijukanja s osobama izvan svoje bračne zajednice. Ispočetka to izgleda i stvarno jest bezazleno i bezopasno. Ali se može pretvoriti i u nešto ozbiljnije što će dovesti u opasnost vlastitu bračnu vjernost i skladnost u svojoj obitelji. Dobro je zbog toga s vremena na vrijeme stati pred ogledalo vlastite savjesti, zaviriti u svoju nutrinu i kloniti se neugodnih prigoda. Naša narodna veli: „Prigode beru jagode!“ „Tko stoji, neka pazi da ne padne!“ „Poslije boja, kopljem u ledinu!“ Stari Latini bi rekli: „Sapienti sat!“ – Mudromu je to dosta!“

Djeca – blagoslov i prokletstvo

Žz: *Kako gledate na djecu u braku i obitelji?*

M. Babić: Brak je prvenstveno usmjeren na zajednicu muža i žene a kao konačan cilj i plod te zajednice dolaze djeca koja su blagoslov i prokletstvo svakoga braka i svake obitelji. Nema veće radosti i zadovoljstva za obitelj od zdrave i skladne djece, ali ni većeg prokletstva kad djeca krenu naopako. To je pravi križ ali i nagrada obitelji, Crkvi i društvu. Naša narodna izreka veli: „Kolijevka odnijiše i sveca i prokleca!“ Odgojni uspjeh većinom zavisi od roditelja i ukućana, ali i od škole, televizije, ulice.

Ovdje bih samo kratko upozorio na neke pogrešne poteze roditelja u odgojnom procesu u obitelji:

1. Suprotne zapovijedi oca i majke; majka govori i traži jedno, otac drugo pa se dijete odgaja u nesigurnosti što dovodi do neuroza i odbacivanja roditeljskog autoriteta. Pred djetetom roditelji moraju zauzeti jedinstven stav. Ako se u nečemu ne slažu, moraju to riješiti nasamo, ali pred djetetom trebaju biti jedinstveni.
2. Prevelika stega i preveliko očekivanje; e mora svladati školu najbolje, mora engleski, mora klavir, mora balet... To često postigne suprotne učinke.
3. Prestroge kazne ne vode poboljšanju djeteta nego stvaraju oporbu i odbijanje svakoga autoriteta.

4. Preveliko zaštićivanje djeteta u svakoj situaciji stvara navezanost na roditelje što mu kasnije smeta u razvoju i snalaženju u društvu.

Vjernost u dobru i zlu

Žz: *Kako gledate na vjernost bračnih drugova?*

M. Babić: Naša narodna veli: „U dobru je lako dobro biti, na muci se poznaju junaci!“ U tom stilu promatramo i ono što su bračni drugovi obećali kod sklapanja sakramenta ženidbe: obećanje vjernosti u dobru i zlu, u zdravlju i bolesti. Dok su ljudi mladi i zdravi mnoge stvari idu lakše i ugodnije. Kada dodu neprilike i nevolje, mnogo je teže. Tada treba doći do izražaja dobra volja potpomognuta milošću Božjom.

Završavam riječima glasovitog kršćanskog pisca Tertulijana koji je živio koncem 2. i početkom 3. stoljeća: „Brak je ono što Crkva sjedinjuje, žrtva utvrđuje, blagoslov pečati, anđeli naviještaju, a nebeski Otac prihvaća... Kakve li sprege dvoje vjernika jedne nade, jednog oblika života, istoga služenja! Oboje su djeca istog Oca, oboje obraćenici, nema tu nikakve podjele ni u duhu ni u tijelu. Štoviše, zaista su dvoje u jednom tijelu; gdje je tijelo jedno, jedan je i duh.“

Razgovarao: Jozo Župić

Zlatni pir: Janja i Božo Mihaljević

Na Uskrs, 23. travnja, proslavili su svoj zlatni pir Janja i Božo Mihaljević u župnoj crkvi Svih svetih u Livnu. Jubilarci su zahvalili Bogu na svemu što im je udijelio tijekom duga, skladna i plodna bračnoga života. Oko njih su se okupili i s njima slavili njihovih devetero djece (Tomo, Mirana, Marija, Dragica, Mira, Katica, Lidija, Davorka), 17 unučadi te najuža rodbina i prijatelji. Mnoga njihova djeca žive u inozemstvu, pa je slavlje zlatnoga pira bilo odlična prigoda da se kod kuće svi sastanu i provedese.

● **Sindelfingen** – Od 7. do 9. travnja održana je duhovna obnova u ovoj zajednici. U obnovi su sudjelovali brojni vjernici. Posebnu pozornost svih privukao je scenski prikaz Isusove muke u izvedbi mladih iz Knina. Misija je od 31. 3. do 2. 4. priredila i susret za mladiće i djevojke u Lossburgu, a 15. travnja je fra Vladimir Tadić imao predavanje o Sluzi Božjem fra Anti Antiću. Voditelj Misije fra Božo Ančić proslavio je nedavno 60. rodendan. To slavlje uvećao je VIS „Matija Gubec“. Inače, u sklopu Misije djeluje i VIS mladih „Stella“, VIS odraslih „Vihor“ te NK „Croatia“.

● **Norveška** – HKM u Norveškoj obilježila je 20. i 21. svibnja 30. obljetnicu postojanja i djelovanja. Prvog dana je požeški biskup dr. Antun Škvorčević imao misno slavlje i podijelio sakrament krizme u crkvi sv. Olava. I u nedjelju je svečanu misu predvodio biskup Škvorčević, s kojim su se vjernici sastali poslije mise u župnoj dvorani. HKM je u Norveškoj osnovana 1970. a obuhvaća teritorij cijele države. Naše vjernike u Norveškoj su i prije službenog osnivanja Misije posjećivali: dr. Krešimir Zorić (1964.), fra Krsto Šušnjara (1969.), Vladimir Stanković (1969.); a redovito su pastoralno djelovali: p. Vjekoslav Lasić (mjesečno od 1969. do 1971.), Antun Vrdoljak (1971.–1973.), Franjo Oroz (1973.–1976.), Anton Piličić (1976.), Franjo Prstec (1976.–1978.), Stjepan Čukman (1978.–1996.) i sadašnji voditelj Berislav Grgić (od 1996.). Naime, u siječnju 1970. mons. V. Stanković je ponovno posjetio Norvešku i tada je u Oslu osnovana Hrvatska katolička misija u Norveškoj i katolički dom „Matija Divković“, gdje su se svakoga četvrtka, nakon radnog vremena, okupljali Hrvati. Mise se trenutačno slave na šest mjesta: Oslo, Moss, Askim, Hov, Tonsberg, Arendal. Prošle je godine u Misiji bilo 11 krštenih, 4 prvopričesnika, 3 krizmanika i 6 umrlih. Vjeronauk pohađa 44 djece od 2. do 10. razreda. Za potrebe Misije svećenik je 1999. primio pomoć od 135 hrvatskih obitelji (popis u Listiću HKM u Norveškoj, broj 1 (17), Uksrs 2000.). U lipnju se u Misiji slavi prva pričest, i to 4. lipnja, a 10. lipnja ide se i na zajedničko hodočašće u Vadsten (Švedska), gdje misu slavi biskup iz Stockholma Anders Arborelius.

Misija ima odnedavno i novu adresu:

**Hrvatska katolička misija
Kroatisk katolsk Misjon
Akersveien 16C, 0177 Oslo
Norwegen
Tel. 00 47/23 21 95 70.**

● **Offenbach** – Blagdan sv. Josipa proslavljen je ove godine svečanije nego obično i u župi sv. Josipa u Offenbachu, odnosno u crkvi u kojoj se svake nedjelje okupljaju i hrvatski katolici. Bilo je to zajedničko njemačko-hrvatsko misno slavlje. Župnik Franz Sachs pozdravio nas je na misi i na hrvatskom jeziku i predmolio molitvu vjernika pjevajući. Pod misom smo pjevali na latinskom, njemačkom i hrvatskom jeziku. U pjevanju se istakao i naš misijski zbor pjesmama „Izvore vode žive“ (Topić) i „Dušo Kristova posveti me“ (Žan). Nijemci su pritom zatražili da tekst jedne hrvatske pjesme nauče za Veliki četvrtak. Iako zajedničke mise još uvijek nisu dobro posjećene, smatram da bi ih trebalo promicati, kako naši mladi posebno ne bi bili izgubljeni za vjeru i obje Crkve.

(K. Delač)

● **Stuttgart** – Na misijsko hodočašće u Rim, u ovoj godini Velikoga jubileja, išlo je od 27. travnja do 1. svibnja 120 hodočasnika. Voditelji hodočašća bili su fra Ivan Čugura i fra Ante Akrap. Majčin dan je u HKM Stuttgart kardinala A. Stepinca proslavljen 13. svibnja u DGB Haus. U programu su nastupile brojne misijske sekcije, a nazočne su zabavili gosti iz domovine, pjevač Alen Nižetić i grupa „Bolero“. Sve majke su imale besplatan ulaz i dobile su prigodni dar. Čisti prihod od ove priredbe namijenjen je siromašnim obiteljima u domovini. Zoran Vukman, novinar „Slobodne Dalmacije“ održao je u misijskoj dvorani 14.

svibnja tribinu o sadašnjoj političkoj situaciji u Hrvatskoj i predstavlja svoju knjigu „Kuda ideš, Hrvatska?“ Tribina je naišla na veliki odjek, a na njoj je bilo nazočno oko 150 slušatelja. Vjernici ove zajednice već su se navikli na svoje nove prostorije. Ondje se okupljaju svakim danom, osim nedjeljom i blagdanom, na svetu misu u 18,45 sati i na druženje, a četvrtkom je molitva i klanjanje pred Presvetim i biblijski sat.

● **Koblentz** – Deseta obljetnica Hrvatskoga kulturnoga društva Koblenz obilježena je svečano 6. svibnja. Na svečanosti su se našli brojni članovi udruge, te hrvatski i njemački prijatelji. HKD Koblenz je, kako reče predsjednik Viktor Sinčić, bilo i ostalo most kulturne, gospodarstvene i humanitarne suradnje između Njemačke i Hrvatske, a u razdoblju od 10 godina postignuti su zapaženi rezultati. On je posebice zahvalio svojim prethodnicima na čelu Društva, Ljerkiju Vivodu, Rajku Radišiću i Ivoni Dončević. Pozdravne riječi nazočnima je u ime hrvatskoga veleposlanika uputio savjetnik u veleposlanstvu Stjepan Šulek. U kulturno-zabavnom programu nastupili su folklorna skupina Njemačko-hrvatskog društva iz Koblenza pod vodstvom Marijane Periša, glazbenici Iva Lasica i Rajko Radišić te recitatori Monika i Elvis Kolobara, Ana Arambašić i Karolina Šimović. Zaslužnim članovima i prijateljima Društva na koncu su uručene nagrade i priznanja.

Mladi bračni parovi na duhovnoj obnovi u Frankfurtu s voditeljem duhovne obnove Antom Vučkovićem

● **Kelkheim** – U najmlađoj hrvatskoj katoličkoj zajednici, Main-Taunus/Hochtaunus, sa sjedištem u Kelkheimu kod Frankfurta, dobro se uhodalo pastoralno djelovanje. Vjeronauk se počeo održavati i u novim misijskim prostorijama, a svake subote tu se drže i probe pjevanja. Poslije Uskrsa su se u velikoj župnoj dvorani mjesne njemačke župe petkom počeli okupljati mladi i vježbati folklor. Majčin dan je svečano proslavljen 13. svibnja, a krizmanici s područja ove zajednice imali su krizmu 20. svibnja u Frankfurtu. Na snagu je 30. travnja stupio i novi raspored slavljenja misa: 10,30 Bad Homburg, 12,15 Kelkheim-Münster, 16,00 Bad Soden.

Čak 120 hodočasnika iz HKM Stuttgart hodočastili su u Rim i slikali se zajedno ispred lateranske bazilike

● **Berlin** – U hrvatskom veleposlanstvu (Ahornstr. 4) postavljena je izložba arheoloških nalaza iz zbirke Arheološkog muzeja Istre iz Pule te djela suvremenih hrvatskih umjetnika pod nazivom „Čarobna Istra“. Izložbu su 6. travnja otvorili veleposlanik dr. Zoran Jašić i Vesna Girardi Jurkić, hrvatska veleposlanica u UNESCO-u u Parizu.

Svoju feštu imala je 29. travnja i S.V. „Croatia“, a nazočne je zabavio pjevač Zdravko Škender sa svojom grupom. Majčin dan je svečano proslavljen 13. svibnja. Program su pripremile s. Nikolina Pejić i s. Fabiola Bobaš. Na pozornici je izveden igrokaz „Pet mudrih i pet ludih djevoja“, a skupina mladih, pod vodstvom Victora Victorina, svirala je na gitarama. Dječji zbor nastupio je pjesmama za majke, a folkloraši su, pod vodstvom Mirjane Bergić, otplesali podravske plesove. Za zabavu je svirala grupa „Kontrast“.

● **Frankfurt** – Vjerska pouka za odrasle održava se povremeno u misijskim prostorijama. Tako je bilo i 29. travnja te 6. svibnja. Početkom svibnja nastavljeno je i održavanje biblijskoga tečaja utorkom. Predstavljanje svoje nove knjige o vukovarskom stradanju u ratu imao je 5. svibnja pisac i umjetnik Davor Runtić. Majčin dan je proslavljen 14. svibnja u Hrvatskom centru. Zajednička misa s njemačkim vjernicima slavljenja je 21. svibnja u Hoechstu. U petak, 12. svibnja, u Hrvatskom katoličkom centru u Frankfurtu imao je tribinu Zoran Vukman, novinar i kolumnist „Slobodne Dalmacije“. Njega je stotinjak nazočnih predstavio župnik fra Leo Delaš, naglasivši da Vukman piše i govori kao

kršćanin. Tom je prigodom predstavljena i nova Vukmanova knjiga „Kuda ideš, Hrvatska“. Vukman je govorio o sadašnjem društveno-političkom trenutku u Hrvatskoj, ističući da se u nju vraća titoizam i projugoslavenstvo te da je u ovom trenutku hrvatski narod veoma razjedinjen.

Svečanu misu s podjelom sakramenta krizme imao je u katedrali u Frankfurtu 20. svibnja dr. Pero Sudar, pomoćni sarajevski biskup.

Zajednica iz Frankfurta ide ove godine na jubilarno hodočašće u biskupijsko središte u Limburg, i to na Duhovski ponedjeljak 12. lipnja. Socijalna služba Caritasa priređuje od 10. svibnja tečaj njemačkoga jezika za početnike.

● **Oberhausen** – Od 19. do 21. svibnja održana je duhovna obnova, koju su predvodili fra Šimun Šito i fra Radovan Čorić. Obnova je uključila susrete i razgovore s mladima, s mladim obiteljima, sa starijima te s akademcima i studentima. U sklopu duhovne obnove smještena je i ovogodišnja proslava Majčina dana, koja je proslavljena 20. svibnja. U programu su nastupili učenici HDŠ, folklorna skupina iz Dortmunda te voditelji duhovne obnove, a u zabavnom dijelu duo „Dubronik“ iz domovine. Vrhunac obnove bila je proslava župnoga zaštitnika sv. Leopolda B. Mandića, u nedjelju 21. svibnja. Misu su predvodili i propovijedali duhovnici, a pjevao je župni zbor. Nakon mise je u župnoj dvorani sv. Petra održana svečanost s koncertom u čast sv. Leopolda. Nastupili su duo „Dubronik“, VIS „Dobri duhovi“ iz Hamburga te fra Šito i fra Radovan.

● **Hanau** – I u ovoj misiji traje popularna pobožnost 13 utoraka sv. Anti Padovanskom, ali se prvog petka održava i pobožnost Srcu Isusovu, a prve subote Bezgrješnom Srcu Marijinu. Sakrament svete potvrde primilo je 20. svibnja u Frankfurtu četvero potvrđenika. Prva pričest i Majčin dan proslavljeni su svečano 14. svibnja, kada se posebno molilo i za duhovna zvanja.

● **Rosenheim** – Tradicionalni ministrantski susret hrvatskih katoličkih zajednica održan je ove godine 1. svibnja u Rosenheimu. Misu je predvodio i propovijedao don Ivo Nedić (Ingolstadt). Poslije mise upriličen je zajednički ručak za sve u misijskoj dvorani. Potom su uslijedila sportska natjecanja i zabava. Najbolji su kućama ponijeli zaslužena priznanja i nagrade. Na susretu su sudjelovali ministranti iz Nürnberga, Ingolstadta, Traunreuta, Freisinga, Münchena, Augsburga i dakako domaćini iz Rosenheima. S nestrpljenjem se očekuje sljedeći susret. (J.K.)

● **Hannover** – Majčin dan i Dan državnosti proslavljeni su zajedno 20. i 21. svibnja. Djeca su majkama priredila prigodni program s nekoliko plesova, pjesama i recitacija. Tom je prigodom održana i mala izložba likovnih radova o majci. Veliko iznenađenje vjernicima priredio je župnik p. Mario R. Marinov, koji je također izložio 15 vlastitih akvarela. Nedjeljna misa bila je također u znaku molitve i pjesme za majke i domovinu. ■

IVO ĆURAK (Iz zbirke „Iza zatvorenog prozora“, HKD Napredak, Novi Travnik 2000.)

Dalek put

*Na ivici dlana
pročitao sam
na treći dan Božića
otputovao sam
na dalek put
od svih
prema sebi.
Malo je jedna zemlja
tolikim ljudima.
Tolike zvijezde
i prostrani planeti
koliko drugih
što čekaju na nas
da nas udome.
S distancom pravom
ali bliži sebi
s putovnicom i s kartom
valja putovati
najtežom orbitom
od sebe
prema drugom.
Treba ići s razlogom
i s korijenom
te sretno stići
i uvijek s plodom.
Krene li se
nema vraćanja
sve do smrti
jer
sve ostaje na mladima
i onima
koji će se tek roditi.*

Očinstvo

*Imati dijete
znači
imati
tisuće života
koji ti se smiješe
iz svih mogućih
budućnosti
koje nikada
ni poželjeti
nisi
mogao!*

Sva sreća svijeta

*Sva sreća svijeta
stane u pogled osobe
koja te voli!
Sva sreća svijeta!
Najljepše cvijeće,
majčine suze,
najdraže proljeće!
U pogledu tvoje drage
sve su tvoje želje ispunjene
i sve nedosanjane sanje!
U pogledu voljene
zacijele ti sve rane
miloćom dodira
i voljenja
milovane!
Sva sreća svijeta
stane u pogled osobe
i u oči koje te vole!
I koje voliš!*

Plakao sam

*Plakao sam,
– a nije trebalo,
dok smo se rastajali,
– a nismo se rastali.
To je bilo,
– a i nije bilo,
dok smo još sretni bili,
– a i nismo bili.
Činilo se
da svoja tijela,
tek na trenutak,
šaljemo,
– a ne šaljemo,
nekamo daleko,
da bi se mogla sjediniti,
– a nisu se sjedinila,
s dušama našim,
u toplim,
za nas tek stvorenim nebesima,
– a nestvorenim.
Više nisam čuo o njoj ništa,
– a čuo sam,
više nisam bio ni za što,
– a bio sam.
Zgasla je prvo radost,
– a nije zgasla,
a onda i bol ona najteža,
– a nije da nije bol.
Sada mogu registrirati usput,
– a i ne mogu,
da se živjelo,
– a nije
i umrlo,
– a nije!*

Iza zatvorenog prozora

*Ne može se uvijek
ostati
iza zatvorenog prozora
iza kojeg nas smješta
oluja usuda
i jednakom moći
sunce poziva.
Moja šetnja radosti
bit će
nebo
s plavkasto-bijelom bojom
i nebom
s plavkasto-crnom sjenom.
Kad se sve dovrši
– poslije života
i nakon smrti –
bit ću nebo
bit ću svjetlo!
Svega,
između toga,
treba se osloboditi
već ovdje
i što prije*

*jer –
to je taj Put!
– inače ću se morati
ponovno roditi
i iznova miriti sa smrti.
Učinilo mi se
da sam to
toliko puta
već dosad učinio
i nikako umrijeti
smrti.
Ne može se
uvijek
ostati
iza zatvorenog prozora
usprkos samoći.
Maja.
Li.
Hosana.
Darma.
Samsara.
Nirvana.
Tathagata. Tathagata.*

*Tathagata.
Aleluja.
Put sadrži stajanje,
lutanje i stizanje.
U mirovanju se kretanje krije.
Traženje se s gubitkom namiruje.
Uzimanje je zbroj
svih naših davanja.
Drvetu se lišće opet vraća u proljeće
da budu iznova jedno biće.
Tajna je u korijenu i cvijetu zajedno.
Da bi se uživalo u plodu
treba znati istinu o korovu.
Ne može se
uvijek ostati
iza zatvorenog prozora:
a da se ne izađe vani
cilj ne potraži
susret ne dogodi
sve pronade
ili sve ne izgubi!*

Brief des Delegaten

*Liebe Leserinnen und Leser
der Lebendigen Gemeinde,*

in unserem Leben gibt es unvergessliche Augenblicke, Erlebnisse, die uns viel bedeuten, Erinnerungen, Begegnungen mit anderen lieben Menschen, mit denen und für die wir leben.

Eine solche Begegnung war der Diözesantrag der katholischen Gemeinden anderer Muttersprache am zweiten Ostersonntag in Mainz.

Vor mehr als 1500 Gläubigen feierte Bischof Lehmann im Mainzer Dom den Gottesdienst zusammen mit allen Priestern aus den ausländischen Gemeinden im Bistum. Der Bischof rief alle Anwesenden zur gegenseitigen Zusammenarbeit und Öffnung auf, weil wir alle eins sind in Jesus Christus.

Nach der heiligen Messe wurden auf dem Markt vor dem Dom Informationsstände aufgestellt, an denen die einzelnen ausländischen Gemeinden einiges aus ihrem pastoralen, kulturellen und nationalen Gut anzubieten hatten.

Bischof Lehmann besuchte alle Informationsstände und ließ es sich nicht entgehen, mit allen ein kurzes Gespräch zu halten. Am Stand der Kroatenseelsorge hat er sich im Gespräch mit dem Personal etwas länger aufgehalten und Delegat Josip Klarić hat ihm den Sammelband der Vorträge vom Symposium zur Situation und Perspektive der Kroatenseelsorge in Deutschland (Vierzehnheiligen 1999) als Geschenk überreicht.

Bischof Lehmann teilte die Freude dieser Begegnung mit den Katholiken anderer Muttersprache auch mit einem gemeinsamen Mittagessen am kroatischen Stand.

Diese Begegnung in Mainz hat gezeigt, wie sehr die Ortskirche und die Gemeinden anderer Muttersprache einer gegenseitigen Öffnung bedürfen, wie gut ihnen gemeinsame Aktionen tun, insbesondere gemeinsame Gottesdienste.

Als Delegat freue ich mich darüber, dass in diesem Jahr des großen Jubiläums viele Bistümer in Deutschland solche Begegnungen mit den Gemeinden anderer Muttersprache organisieren.

Teilnehmer einer Diskussionsrunde am Diözesantrag der katholischen Gemeinden anderer Muttersprache in Mainz: Generalvikar W. Guballa, ein Mitarbeiter der italienischen Caritas, Moderator G. Gremp, Delegat J. Klarić und F. Cabral.

Einander begegnen, miteinander glauben

Eine weitere derartige Begegnung ereignete sich in Aschaffenburg-Gailbach, wo der Zagreber Erzbischof Msgr. Josip Bozanić bei seinem Besuch der Kroatischen katholischen Gemeinde und der deutschen Ortspfarre Gailbach den Gottesdienst in deutscher Sprache feierte und den deutschen und kroatischen Jugendlichen das Sakrament der Firmung spendete. „Diese seine Kirche, diese unsere Kirche ist heute Begegnungsort zwischen Nationen geworden. Wir sind zusammengekommen, um einander besser kennenzulernen. Wenn die Menschen sich gegenseitig kennen und wenn sie sich zusammen treffen, dann haben sie auch keine Angst voreinander. Sie lernen sich gegenseitig schätzen und so gelingt das Zusammenleben am besten“, betonte Msgr. Josip Bozanić in seiner Predigt.

Unvergesslich bleibt auch die Begegnung der kroatischen Jugend in der Stadthalle in Offenbach am 6. Mai, bei der sich über 1000 Jugendliche zum gemeinsamen Wortgottesdienst versammelten. Nach dem Wortgottesdienst folgte das XI. Kroatische Folklorefestival, an dem 30 Folkloregruppen teilnahmen. Die Jugendlichen habe ich mit den folgenden Worten begrüßt: „... wir haben uns aus Liebe zu den kroatischen Tänzen, zur kroatischen Sprache und aus Liebe zueinander versammelt. Wir haben

uns versammelt im gemeinsamen Glauben an den auferstandenen Jesus Christus und deshalb haben wir unser Miteinander auch mit Gebet und Gesang begonnen. Unser Treffen ereignet sich im Jahr des großen Jubiläums, das wir mit Gesang, Tanz, Gebet und besonders in Dankbarkeit zu Gott für alle Gaben, die er uns geschenkt hat, feiern möchten...“ Lasst uns von solchen Begegnungen und für solche Begegnungen leben, unsere Freude teilen und miteinander glauben.

Ich habe meinen Besuch der kroatischen katholischen Missionen auch weiterhin fortgesetzt. Seit meinem letzten Brief war ich in Essen, Mainz, Offenbach und Bad Säckingen, wo ich den Gottesdienst gefeiert und gepredigt habe. Die Besuche der Missionen, die Gottesdienste und meine Begegnungen mit den pastoralen Mitarbeitern und den kroatischen Gläubigen sind mir als Delegaten sehr wichtig, weil in diesen Begegnungen das „miteinander glauben, feiern und Freude teilen“ verwirklicht wird.

Ich wünsche Ihnen, liebe Leserinnen und Leser der *Lebendigen Gemeinde*, viele freudige Begegnungen, von denen und für die man lebt, und mehr Sinn für das „miteinander glauben“.

Ihr

P. Josip Klarić, Delegat

Der Glaube ist nicht uncool

Interessiert betrachtet Bischof Dr. Karl Lehmann die neue Ausgabe der „Lebendigen Gemeinde“, die ihm Delegat J. Klarić überreicht.

Das Wort Jesu „Im Haus meines Vaters sind viele Wohnungen“, gelte schon jetzt, sagte Lehmann. Alle dürften in der Kirche ihre Sprache, ihre Kultur und ihre Lebensgewohnheiten behalten. Zugleich räumte er ein, dass die Offenheit der deutschen Katholiken nicht immer ausreichend gegeben war. „Wir müssen gegenüber den Katholiken anderer Muttersprache Abbitte leisten, so wie der Papst vor wenigen Wochen das große Wort des Schuldbekenntnisses und die Bitte um Vergebung ausgesprochen hat. Wir waren nicht immer eins in Christus“, bekannte er. Gründe dafür seien keineswegs immer Ablehnung der Fremden und Abneigung gewesen, sondern vielmehr Hilflosigkeit, Unkenntnis und falsche Scheu. Das muss sich ändern, appellierte der Bischof an die deutschen Katholiken und stellte fest: „Wir werden nicht ärmer, sondern reicher, wenn wir uns füreinander öffnen.“ Eindringlich rief er zum gemeinsamen Bekenntnis zu Jesus Christus auf. Deshalb sei unter Bezug auf das Heilige Jahr 2000 auch als zentrale Botschaft des Gottesdienstes ein Wort aus dem Galaterbrief gewählt worden: „Eins in Christus.“

Als Konzelebranten wirkten bei dem Gottesdienst die Delegaten der Polen-, Kroaten- und der Italienserseelsorge in Deutschland sowie mehr als 30 Priester der ausländischen Gemeinden mit. Musikalisch gestaltet wurde er von Chören

der ausländischen Gemeinden sowie von Domorganist Albert Schönberger.

Auf dem Markt vor dem Dom hatten die Gemeinden anderer Muttersprache Informationsstände aufgebaut, aus denen das breite Angebot ihres seelsorglichen und sozial-karitativen Wirkens deutlich wurde. Der Leiter der Abteilung Kirche und Medien, Günther Grempe, moderierte drei Diskussionsrunden mit wechselnder Besetzung. Dabei bekannten Vertreter verschiedener Gemeinden anderer Muttersprache, dass sie ihre Gemeinden als sprachliche und kulturelle Heimat auch weiterhin schätzen. Eine junge Polin berichtete, sie habe in der Gemeinschaft mit Gleichaltrigen die Erfahrung gemacht, dass die Religion keineswegs überholt sei. „Der Glaube ist nicht uncool“, brachte sie es auf einen Nenner.

Stellvertretend für viele berichteten der Vorsitzende des Beirats von Katholiken anderer Muttersprache, Joaquin Nunes von der portugiesischen Gemeinde in Mainz und Offenbach, und Manuel Lama von der spanischen Gemeinde Offenbach über eine zunehmend gute Kooperation mit den deutschen Gemeinden. Allerdings gäbe es auch Klagen über „ein Nebeneinander“ und mangelnde Kommunikation. Für eine stärkere Einbeziehung der Flüchtlinge und Asylanten plädierte der Migrationsbeauftragte des Diözesan-Caritasverbands,

Bischof Karl Lehmann hat die deutschen und ausländischen Christen in der Bundesrepublik dazu aufgerufen, sich offener zu begegnen und stärker aufeinander zuzugehen. Beim ersten Diözesantag der Gemeinden von Katholiken anderer Muttersprache im Bistum Mainz erklärte Lehmann vor mehr als 1500 Gläubigen aus 25 Nationen im Mainzer Dom, in der Zeit der Globalisierung liege die besondere Chance der weltumspannenden Kirche darin, dass in ihr alle Platz haben.

„Wir sind dankbar, dass es unter uns keine Fremden gibt, sondern nur Brüder und Schwestern“, betonte der Bischof.

Axel Geerlings-Diel. Er mahnte, die „Integrationsgewinner“ dürften nicht unter sich bleiben.

Der Delegat der Kroatenseelsorge, Pater Josip Klarić, und der portugiesische Pfarrer Francisco Cabral bekräftigten, dass die Integration keine Einbahnstraße sein könne. Alle müssten aufeinander zugehen und gemeinsam nach Lösungen für die pastoralen und gesellschaftlichen Probleme suchen. Generalvikar Werner Guballa betonte, das Bistum achte sehr genau darauf, wo deutsche und ausländische Gemeinden gut zusammenarbeiten und welche Impulse sie sich gegenseitig geben könnten. Die Gemeinde der Zukunft wäre aus seiner Sicht eine Gemeinde mit mehreren Muttersprachen. Allerdings sei dies wegen des Mangels an Seelsorgern schwierig. Es sei jedoch wichtig, auch den Mangel miteinander zu teilen.

Klarić meinte, dass die personelle Unterstützung aus den Herkunftsländern größer sein könnte. Guballa verwies auf das Beispiel der Großkonzerne, die ihre Mitarbeiter für eine bestimmte Zeit in verschiedenen Ländern einsetzen. Allerdings sei es notwendig, die Seelsorger für ihren Einsatz in Deutschland speziell vorzubereiten, um auch den Interessen der hier lebenden dritten Generation von Katholiken anderer Muttersprache gerecht werden zu können.

(Glaube und Leben, Nr. 19/7, Mai 2000)

In Gailbach bei Aschaffenburg fand am 7. Mai ein gemeinsamer Gottesdienst zweier verschiedener nationaler Gemeinden, der deutschen Ortspfarrei und der kroatischen katholischen Gemeinde in Aschaffenburg, statt. Beide Gemeinden verbindet derselbe Glaube und derselbe Himmel, unter dem sie leben. Sie verbindet aber auch ein und derselbe Pfarrer, Pfr. Ivan Levak, der sowohl Leiter der kroatischen katholischen Gemeinde in Aschaffenburg als auch Pfarrer der deutschen Ortsgemeinde in Gailbach ist. An diesem Sonntag, den 7. Mai, verband sie der Zagreber Erzbischof, Msgr. Josip Bozanić, der einzig aus diesem Anlass aus Zagreb anreiste. Der Gottesdienst dieser Begegnung wurde bereichert durch die Spendung des Sakraments der Firmung für die jungen deutschen und kroatischen Firmlinge sowie auch durch das Gedenken an das 25. Jubiläum der kroatischen katholischen Gemeinde in Aschaffenburg. Den Erzbischof Bozanić begrüßten die Vertreter des Pfarrgemeinderates und am Ende bedankte sich einer der Firmlinge im Namen aller Firmlinge bei dem Erzbischof. Der Gottesdienst fand zweisprachig statt, in kroatischer und in deutscher Sprache. Der Erzbischof predigte auch in deutscher Sprache. Diese Predigt, die sich auf die Lesungen Apg 2,1-

Begegnungsgottesdienst mit Firmung durch Erzbischof Bozanić

11; Lk 24,35-48 bezog, veröffentlichten wir hier in voller Länge:

„In seinem Namen wird man allen Völkern, angefangen in Jerusalem, verkünden, sie sollen umkehren, damit ihre Sünden vergeben werden.“ (Lk 24,47)

In allen Völkern wird im Namen Jesu seine Frohe Botschaft verkündet! Angefangen in Jerusalem, setzt sich die Verkündigung der Botschaft Jesu auch hier bei uns, in Aschaffenburg, fort!

Diese Frohe Botschaft verkünden wir heute auf deutsch und auf kroatisch. Wir verkünden sie den Menschen, die in Aschaffenburg geboren sind und den Menschen, die aus einer anderen Gegend stammen. Allen verkünden wir heute die Frohe Botschaft über Jesus, der für uns gestorben ist, der aber für uns auch auferstanden ist und in seiner Kirche, die zugleich unsere Kirche ist, lebt!

Diese seine Kirche, diese unsere Kirche ist heute Begegnungsort zwischen Nationen geworden. Wir sind zusammengekommen, um einander besser kennenzulernen. Wenn die Menschen sich gegenseitig kennen und wenn sie sich zusammen treffen, dann haben sie

auch keine Angst voreinander. Sie lernen sich gegenseitig schätzen und so gelingt am besten das Zusammenleben.

Wir sind vor Gott eine Kirche, versammelt in seinem Namen. Als Zeichen unserer Gemeinschaft wollen wir heute das Sakrament der Firmung unseren Jugendlichen beider Muttersprachen spenden. In der Apostelgeschichte heißt es: „Die Gemeinde der Gläubigen war ein Herz und eine Seele“ (Apg 4,32). Und an anderer Stelle: „Jeder hörte sie in seiner Sprache reden“ (Apg 2,6).

So wollen auch wir heute, erfüllt mit den Gaben des Heiligen Geistes, alle Barrieren und Grenzen, die uns voneinander teilen, überwinden und gemeinsam Zeugnis über den Auferstandenen geben. Denn es steht im heutigen Evangelium: „Ihr seid Zeugen dafür“ (Lk 24,48)! Dazu sind wir aufgerufen. Das ist unser christlicher Auftrag: Zeugen des Auferstandenen werden! Die Kraft dafür wollen wir heute besonders für unsere Firmlinge erbitten. Wir wollen die Gaben des Heiligen Geistes auf sie herabrufen, damit sie glaubhafte Zeugen Jesu Christi und seiner Auferstehung werden können. ■

FESTGOTTESDIENST IM PASTORALZENTRUM „ST. LIBORIUS“ IN SPLIT

Als Geschenk ein Liborius-Bild

Der Paderborner Generalvikar Bruno Kresing ist zum Ehrendomkapitular des Metropolitankapitels von Split-Makarska ernannt worden. Im Pastoralzentrum Mejaši spendete er 70 Jugendlichen das Sakrament der Firmung.

Nicht nur aus einem, sondern aus mehreren Gründen reiste Generalvikar Bruno Kresing kürzlich in die kroatische Bischofsstadt Split: Zum einen war er Ehrengast bei den Feierlichkeiten zum 300-jährigen Jubiläum des Priesterseminars und des klassischen Gymnasiums, zum anderen wurde er zum Ehrendomkapitular des Metropolitankapitels von Split-Makarska ernannt. Und: In Mejaši, einem Vorort der Adria-Stadt, feierte er in der voll besetzten Krypta des Pastoralzentrums „St. Liborius“ einen festlichen Gottesdienst. Dabei spendete er 70 Ju-

gendlichen das Sakrament der Firmung. Dieses Ereignis fand im gesamten Erzbistum Split große Aufmerksamkeit.

Im Verlauf des Gottesdienstes überreichte Josip Botteri, der führende Maler sakraler Kunst in Kroatien, Generalvikar Kresing ein Gemälde des heiligen Liborius. Das Bild zeigt die Gestalt des Paderborner Bistumspatrons mit einem Olivenzweig in der Hand. Im Hintergrund sind die süd-kroatische Landschaft und die Adria zu sehen. Das Kunstwerk symbolisiert die tiefe Verbundenheit zwischen der Gemeinde Mejaši und der Erzdiözese Paderborn. ►

lebendige gemeinde

Konkreten Ausdruck hat diese Verbundenheit besonders durch den Bau des Pastoralzentrums „St. Liborius“ im Arbeiterviertel Mejaši mit etwa 7000 Katholiken gefunden. Zu diesen zählen

auch viele ehemalige Gastarbeiter. Die Initiative zum Bau des Pastoralzentrums war bereits 1988, noch zur Zeit der kommunistischen Herrschaft im damaligen Jugoslawien, gemeinsam vom da-

maligen Erzbischof von Split, Dr. Frane Franić, und vom Paderborner Weihbischof Dr. Paul Nordhues ausgegangen. Der Grundstein wurde dann 1994 gelegt. Weihbischof Nordhues stiftete seinerzeit eine Statue und Reliquien des heiligen Liborius. Das Zentrum ist jedoch noch nicht vollständig fertig gestellt; für den endgültigen Ausbau ist die Gemeinde auf Hilfe von außen angewiesen. Dann, so der Gemeindepfarrer Andjelko Dukić, bestehe die Möglichkeit, die Gottesdienste in angemessenen Räumen zu feiern. Außerdem stellten die Angebote des Pastoralzentrums eine Stütze besonders für die Jugendlichen des Vorortes dar, der von hoher Arbeitslosigkeit und sozialen Problemen betroffen ist.

Einen besonderen Dank für die vielfältigen Hilfen des Erzbistums Paderborn sprach Pfarrer Dukić Generalvikar Kresing aus, der in Begleitung von Dr. Josip Delić, dem Generalvikar von Split, nach Mejaši gekommen war. Für die Gemeinde sei der Besuch Kresings eine besondere Ehre.

Slavko Rako

(„Der Dom“, Paderborn 30.4.2000)

Generalvikar Bruno Kresing (in der Mitte) feierte die heilige Messe und spendete das Sakrament der Firmung in der Krypta des Pastoralzentrums von Mejaši in Split. Rechts von ihm: Pfarrer Slavko Rako, Leiter der kroatischen katholischen Gemeinde in Bielefeld.

ZEITGEIST

Liebe deinen Nächsten...

Neulich las ich in einem Artikel einer bekannten Zeitschrift für die moderne Frau, eines der Erfolgsrezepte für den beruflichen Aufstieg wäre das Gebot „Liebe deinen Nächsten“. Überhaupt wäre das Schlagwort auf Kongressen und Tagungen in diesem Jahr „Beziehungsmanagement“. Also, wenn ich mit meinen „Kunden“ freundlich umgehe, werde ich von ihnen profitieren. Eigentlich nichts Neues. Aber die Autorin geht noch weiter und fordert: „Behandeln Sie jeden Kunden/jede Kundin so wie den Bruder oder die Schwester...“ und bemerkt anschließend: „Wirklich, Menschenliebe kann man lernen.“

Dass Menschenliebe zu erlernen ist, mag wohl so stimmen. In der Kunst des Liebens, der „Ars amandi“ kann man sich durchaus üben und Meister dieser Kunst werden. Hierbei muss erwähnt werden, dass die Liebe nicht an bestimmte Personen gebunden ist: sie ist eine Haltung, eine Charakterorientierung, welche die Bezogenheit eines Menschen zur Welt als Ganzem und nicht zu einem einzigen Objekt der Liebe bestimmt. Auch kann die Liebe zu anderen Liebesobjekten nicht von der Liebe

zum eigenen Selbst getrennt werden. Will man nun diese hohe Kunst der Liebe erlernen, so bedarf es wie bei jeder anderen Kunst auch, viel an Disziplin, Geduld und Konzentration. Ob unsere westliche von Schnelligkeit besessene Kultur einen geeigneten Raum für die Ausübung dieser Kunst liefert, ist aber höchst fraglich.

Verwundert haben mich die Aussagen des oben genannten Artikels deshalb, weil ich davon ausgehe, dass reife Liebe zu (einen) Menschen nicht einem bestimmten Zweck untergeordnet sein kann. Ich liebe doch jemanden nicht deshalb, weil er mir Profit bringt! Oder?

Aber der moderne Mensch neigt dazu seine Lebensenergien (und ich sehe die Liebe als eine solche höchst produktive und lebendige Kraft im Menschen an) als Investition zu erleben, mit der er entsprechend seiner Stellung und seiner Situation auf dem Personalmarkt einen möglichst hohen Profit erzielen möchte; er hat sich quasi in eine Ware verwandelt.

Wenn man davon ausgeht, dass die Liebe eine Fähigkeit des reifen, produktiven Charakters ist, so folgt daraus, dass die Liebesfähigkeit eines in einer

bestimmten Kultur lebenden Menschen eben auch vom Einfluss abhängt, den diese Kultur auf den Charakter des Durchschnittsbürgers ausübt. Unsere westliche Kultur ist der Liebesfähigkeit der Menschen aber nicht gerade förderlich. Sie gründet sich insgesamt auf die Lust am Kaufen, auf die Idee des für beide Seiten günstigen Tauschgeschäfts. Der moderne Mensch sieht sich dabei seine Mitmenschen auf ähnliche Weise an wie Schaufenster. Es werden persönliche Vorzüge ausgetauscht und man hofft, auf ein faires Geschäft. „Ich gebe dir ebensoviel, wie du mir, materielle Güter und Gefühle.“ Dieses kann aber keine wahre bzw. reife Liebe sein, denn letztere bedeutet, sich für den anderen verantwortlich und mit ihm eins zu fühlen und nicht von ihm getrennt und distanziert zu sein.

Um das biblische „Liebe deinen Nächsten...“ steht es, wen wundert es, wahrlich schlecht in der heutigen westlichen Gesellschaft und wenn es doch mal erwähnt wird, so wie in obigem Artikel, dann nur als Mittel um seine Erfolgsmöglichkeiten noch zu vergrößern.

Antonia Tomljanović-Brkić

MAINZ

Jedno u Kristu

U Mainzu je 30. travnja proslavljen prvi Biskupijski dan katoličkih zajednica drugih materinskih jezika, pod geslom: „Jedno u Kristu“. Misu je, uz koncelebraciju tridesetak svećenika zajednica drugih materinskih jezika, predvodio i propovijedao dr. Karl Lehmann, biskup biskupije Mainz i predsjednik Njemačke biskupske konferencije. Biskup Lehmann ručao je s Hrvatima te obišao sve izložene štandove. Na štandu Hrvatskoga dušobrižničkoga ureda pozdravio ga je delegat Klarić te mu je uručio Zbornik o perspektivama hrvatskoga dušobrižništva u Njemačkoj i posljednji broj našega lista.

Rijetko kada je drevna i velebna katedrala u Mainzu puna kao što je bila puna te nedjelje 30. travnja. To su priznali i domaćini. Katedralu su toga dana ispunili vjernici katoličkih zajednica drugih materinskih jezika, koji djeluju na području biskupije Mainz. Iz oko 25 zajednica u katedrali se našlo oko 1500 vjernika. Tridesetak njihovih svećenika koncelebrirali su svečanu misu s dr. Karlom Lehmannom, biskupom Mainza i predsjednikom Njemačke biskupske konferencije. Bili su tu i hrvatski katolici sa svojim svećenicima i pastoralnim suradnicima iz zajednica Mainz, Darmstadt i Gießen te djelatnici Hrvatskoga dušobrižničkoga ureda iz Frankfurta. Biskupija Mainz je po prvi put priredila jednu takvu cjelodnevnu manifestaciju za katolike drugih materinskih jezika, i to ove godine u okviru proslave Velikoga jubileja. Cijela manifestacija održana je pod geslom: „Jedno u Kristu“.

Potrebna otvorenost

Zajednička misa bila je središnja točka programa. Bila je to jedinstvena misa, istinski duhovski događaj, budući da se pjevalo, čitalo i govorilo na više jezika, pa i na hrvatskom. U pjevanju se istakao mladi pjevački zbor HKM Offenbach. Mladi iz Offenbacha su sudjelovali i u molitvi vjernika. Biskup Lehmann izrazio radost zbog velikoga odziva vjernika te istakao radost i zahvalnost da u Crkvi nema stranaca nego da Crkvu čine sestre i braća. U Crkvi naime svi mogu zadržati svoj jezik, kulturu i životne navike. On je međutim ipak priznao da njemački katolici nisu uvijek

bili dostatno otvoreni. „Mi bismo od katolika drugih materinskih jezika morali tražiti oprostjenje, kao što je to Papa prije nekoliko tjedana izrekao u velikom priznanju krivnje i molbi za oprostjenjem. Mi nismo uvijek bili jedno u Kristu“, rekao je Lehmann. Razlozi za to nisu bili samo odbijanje i nenaklonost prema strancima nego mnogo više bespomoćnost, neznanje i lažni sram. „Kad se jedni drugima otvorimo ne postajemo siromašnijima nego bogatijima“, naglasio je biskup te nazočne pozvao na vjernost Kristu, da budu jedno u Kristu, unatoč svim razlikama.

Poslije mise bilo je prilike za objed na trgu ispred katedrale. Biskup Lehmann i generalni vikar Guballa ručali su zajedno s Hrvatima, na gastronomskom štandu HKM Mainz. Vjernici te zajednice načeli su razgovor i o narednim personalnim promjenama u toj zajednici, te su svoje nezadovoljstvo iskazali izravno biskupu mirnom „demonstracijom“.

Na trgu su zajednice drugih materinskih jezika postavile svoje informativne štandove na kojima su predstavile svoju bogatu pastoralnu i socijalno-karitativnu

djelatnost. Pored štanda HKM Mainz i Offenbach bio je i štand Hrvatskoga dušobrižničkoga ureda. Biskup Lehmann je s gosp. B. Krämerom, referentom za strance, obišao i pozorno razgledao sve štandove. Upoznao se i razgovarao s pastoralnim osobljem. Na štandu Hrvatskoga dušobrižničkoga ureda pozdravio ga je delegat fra Josip Klarić s uredskim djelatnicima. Delegat Klarić uručio mu je Zbornik o perspektivama hrvatskoga dušobrižništva u Njemačkoj te posljednji broj „Žive zajednice“.

U programu na pozornici nastupio je dječji zbor HKM Offenbach te dječja jazz-grupa HKM Mainz. Tu su upriličeni i razgovori, prvi s mladima, koji su govorili o svojoj vjeri, u kojem su sudjelovali i J. Nunes, predsjednik biskupijskog Vijeća zajednica drugih materinskih jezika i portugalski dušobrižnik te A. Geerlings-Diel, djelatnik biskupijskog Caritasa za migracije, a drugi razgovor o pastoralu inozemnih zajednica, u kojem su bili: W. Guballa, generalni vikar biskupije Mainz, J. Klarić, delegat za hrvatsko dušobrižništvo, F. Cabral, portugalski dušobrižnik, M. Lama, španjolski dušobrižnik te predstavnik talijanske zajednice. Cabral i Klarić su istakli da integracija ne bi smjela biti jednostrana, odnosno da ne smije voditi samo u jednom smjeru te da je početak procesa integracije prilično zakasnio. W. Guballa je pohvalio suradnju mjesnih zajednica sa zajednicama drugih materinskih jezika i naglasio da će se zajednice budućnosti sastojati upravo od vjernika više materinskih jezika te da problem manjka svećenika treba međusobno dijeliti. Svi su se složili da je za svećenike koji bi radili u Njemačkoj potrebna prethodna posebna jezična, pastoralna i kulturalna priprava.

Ovaj prvi biskupijski dan zajednica drugih materinskih jezika u Mainzu završen je zajedničkom molitvom i razmatranjem u katedrali.

Aktivne djevojke
HKM Mainz na štandu svoje misije

Bogoslужje susreta

Župnik Ivan Levak pjevao je s krizmanicima

U Gailbachu kod Aschaffenburga zbilo se 7. svibnja zanimljiv bogoslužni susret dviju različitih nacionalnih zajednica, koje međutim povezuje ista vjera i isto nebo pod kojim žive. Povezuje ih dakako i isti župnik, vlč. Ivan Levak, koji je voditelj hrvatske katoličke zajednice Aschaffenburg i župnik mjesne njemačke župe u Gailbachu. Te nedjelje, 7. svibnja, povezo ih je zagrebački nadbiskup msgr. Josip Bozanić, koji je u Gailbach stigao iz Zagreba posebno za tu prigodu. Bogoslužje susreta bilo je obogaćeno podjelom sakramenta potvrde mladim njemačkim i hrvatskim potvrđenicima kao i spomenom na 25. obljetnicu hrvatske katoličke zajednice u Aschaffenburgu.

Smisao Jubileja

Već rano ujutro je bilo zamijetno da je cijeli Gailbach živio za taj dan. Crkvi na brijegu hrlili su krizmanici s kumovima i roditeljima, svirači mjesne glazbene kapele limene glazbe i ostali vjernici. Prozračna crkva bila je prepuna. Lijepo i sunčano jutro bilo je također odlična pretpostavka za bogoslužje susreta.

Na početku je nadbiskupa i koncelebrante (vlč. Josip Antonac, župnik HKM Regensburg, vlč. Tomislav Markić, nadbiskupov tajnik, i fra Anto Batinić) pozdravio župnik Levak i predsjednik žup-

noga vijeća. „Slavimo svečano bogoslužje, koje smo danas nazvali bogoslužjem susreta. Nalazimo se u jubilejskoj godini, u godini koja bi trebala biti puna radosti i zahvalnosti. Radujemo se jer

Gospodin već dvije tisuće godina živi na poseban način u svojoj Crkvi. Zahvalni smo jer se Bog smilovao svome narodu i ponudio nam i darovao spasenje u Isusu Kristu. To je smisao Jubileja“, naglasio je nadbiskup Bozanić u uvodnom pozdravu na njemačkom jeziku. On je također pozdravio hrvatske katolike na hrvatskom jeziku te sve pozvao na molitvu za krizmanike. Čitanja su pročitana na njemačkom i hrvatskom jeziku. Na oba jezika pjevane su i bogoslužne pjesme. Pjesme na hrvatskom predvodio je i sviranjem pratio župnik Levak. U bogoslužju su nastupili i sami krizmanici pjevajući i svirajući na gitari.

Nadbiskup Bozanić je držao propovijed i na hrvatskom i na njemačkom. „U svim narodima naviješta se u ime Isusovo Radosna vijest! Počevši u Jeruzalemu, naviještanje Isusove poruke nastavlja se i ovdje kod nas, u Aschaffenburgu! Tu Radosnu

Bolje veze s Europom

Vaša stvarnost je dvojezična, što znači zapravo obogaćenje, ali i to da ipak ne prekidate veze s domovinom, sa starim rodnim krajem. Znači i pratite kakvo je stanje u domovini. Potrebno je puno vremena, promjena i preodgoja da bi bilo bolje. Imamo hrvatsku državu, ali svi želimo da bude bolja. U tomu nam je potrebna i vaša pomoć. Svima će nam biti bolje, ako naše veze s Europom budu bolje. To je šansa i za vašu djecu. Možda će ona negdje u Hrvatskoj naći posao pa u domovini neće dolaziti samo na ljetne praznike. Otvorenost je zdrava i dobrodošla, uspostavljaju se nove veze i širi zajedništvo. Treba se otvarati, dakako svoje braniti i čuvati, ali se ne izolirati. Crkva naviješta i nosi nadu. Problema i križeva ima, ali kroz to moramo i možemo proći.

Crkva u Hrvata, u Hrvatskoj i BiH, također proslavlja Veliki jubilej, i to raznim manifestacijama, napose euharistijskim kongresima.

Nemojte zaboraviti svoje korijene! Prenesite ih na svoju djecu. Učinite da i ona osjete ljubav prema korijenima svojih roditelja. Ona će kad-tad, gotovo sigurno oko dvadesete godine, pitati za svoje korijene i za svoje podrijetlo. Zato ih odgajajte u ljubavi prema domovini. Ona su naša budućnost, koja i Njemačku i Hrvatsku osjećaju svojim. Vi ste veleposlanici naše domovine, jezika i kulture. Govorite Nijemcima da dođu na odmor u Hrvatsku. Bit će lijepo i dobro i njima i nama.

(Iz pozdrava nadbiskupa Bozanića Hrvatima u župnoj dvorani; prema bilješkama autora)

Hrvati i njemački prijatelji u župnoj dvorani na susretu s nadbiskupom Bozanićem

vijest naviještamo danas na hrvatskom i njemačkom jeziku. Naviještamo je ljudima koji su ovdje rođeni, ali i ljudima koji potječu iz nekoga drugoga grada ili područja", rekao je nadbiskup. Istakao je da je Crkva danas mjesto susreta raznih naroda i da se u njoj razni ljudi okupljaju u Božje ime. Znakom toga zajedništva jest i podjela sakramenta potvrde mladima obaju jezika. Sve vjernike, a osobito mlade, nadbiskup je pozvao da budu svjedoci uskrsloga Krista.

Potom je uslijedio obred podjele sakramenta potvrde u kojem je nadbiskup Bozanić svetim krizmanim uljem pomazao dvadesetak krizmanika. Njemu su na koncu mise biranim riječima zahvalili župni predstavnik i jedan krizmanik. Nadbiskup je pozvao na koncu roditelje krizmanika da svojoj djeci budu živi primjer vjere, da im posvete vrijeme i ljubav.

Mjesna limena glazba je u nadbiskupovu čast i u čast krizmanika poslije mise odsvirala nekoliko skladbi ispred crkve.

Susret s Hrvatima

Poseban susret s hrvatskim iseljenicima i vjernicima zajednice Aschaffenburga upriličen je u župnoj dvorani. Ondje je nadbiskupa pozdravio predstavnik župnoga vijeća i jedan od najstarijih članova zajednice. On je izrazio radost što i u maloj hrvatskoj iseljeničkoj zajednici imaju čast susresti zagrebačkoga nadbiskupa. To je znak da Crkva ne zaboravlja svoje raspršene vjernike u svijetu i da o njima vodi brigu. Znak je

to i povezanosti s hrvatskom domovinom. Nadbiskupu je uručeno cvijeće i novčani dar za svećenički dom.

Zatim je nadbiskup Bozanić ponovno pozdravio nazočne i prenio im pozdrave biskupa i vjernika iz Hrvatske i BiH. Zahvalio je na darovima i srdačnom prijemu te održao kraći govor, s posebnim naglaskom na stanje u domovini. Vjernici su potom osobno razgovarali s nadbiskupom, koji je otvoreno odgovarao na njihova pitanja i dileme.

A. Batinić

Ti si mi vječni Otac

*Kad ne bih znao da me u svaku stopu pratiš,
čemu bi bili vrijedni svi ovi moji dani?!*

*I s najtežeg puta opet me sebi vratiš,
ruka me tvoja grli, a ljubav dušu hrani.*

*Strah mi i sumnja često mutiše pogled oka,
plaših se rad ovo varke punih dobara.
Odbaci, rekao si, i kreni laka skoka,
prividno to je dobro, koje te samo vara.*

*Čemu se vežeš u lance i pužiš u ljagi varke,
dadoh ti život, da ponosno nosiš čelo!
Ta nisam te stvorio robom, niti si kormilo bez barke,
i ne pij iz kaljuže vodu, dok imaš čisto vrelo.*

*Mnogo ih nažalost ima koji lutaju tamom,
i kad ih potiho zovem, ne čuju moga glasa.
Ostaju pored puta bez svjetla sa svojom tamom,
a duša bolno vapi za iskrom svjetla i spasa.*

*Osluhni češće u se, ne gasi vatru što tinja,
pusti na odmor dušu, u vale mora čista.
Nasloni tijelo na me jer ja sam barka sinja,
koja nikad ne tone i vječnim svjetlom blista.*

*I znam da ćeš opet, kada te budem zvati,
pružiti meni ruku i dati dio plašta.*

*Ti si vječni Otac i moja vječna Mati,
koja ne prijeti prstom, nego zove i prašta.*

Franjić barun Janko

WETZLAR

Srebrni pir: Gordana i Mijo Buljan

Svečano i veselo bilo je u Hrvatskoj katoličkoj zajednici u Wetzlaru, kada su Gordana i Mijo Buljan proslavili svoj srebrni pir. Slavlje je započelo misom u kojoj su slavljenici obnovili svoja bračna obećanja dana jedno drugom 19. siječnja 1975. U prigodnoj propovijedi župnik vlč. Mato Aračić je čestitao svečarima na sretno prijednom putu te naglasio kako je u današnje vrijeme velika stvar slaviti 25. obljetnicu uspješnog braka, kada se, nažalost, mnogi mladi brakovi lome već na svome početku. U ime svih prisutnih župnik je slavljenicima zaželio

obilje Božjeg blagoslova, ljubavi i sloge, što je zapravo temelj svakog skladnog kršćanskoga braka. Brojni gosti, rodbina, znanci i prijatelji svojim prisustvom uzveličali su slavljeničko raspoloženje a srebrno pirovanje nastavljeno je do kasno u noć u ugodnom ozračju, uz pjesmu i ples razigranih gostiju.

M. Aračić

Mladi vole ples

U Njemačkoj je u trendu novi hobby, a to je ples. Posebice zadnje dvije ili tri godine su plesne škole širom Njemačke postale hit među mladima. One su postale mjestom provođenja slobodnog vre-

je pun pogodak. Danas, nakon godinu dana, postoje već četiri različita tečaja, od prvog početničkog, do četvrtog, „profesionalnog“ u kojima je prosječno po 15 parova. Pod vodstvom jednog učiteljskog

Koraci su bili ili barem izgledali tako jednostavni da sam ih mogla brzo naučiti. Osim toga treba imati malo osjećaja pa i volje za plesanje. Tečaj je dosta zanimljiv pa ga mogu samo preporučiti.

HKM Frankfurt na internetu:
www.hkz.notiz.de

Croatia Ensemble poslije nastupa u Kelkheimu

mena, i susreta. Također pružaju priliku za bijeg iz društvene izolacije i svaki-danjsne opterećenosti. Kroz pjesmu i ples današnja „lijena mladež“ može učiniti nešto dobro za svoje zdravlje, ako se već ne bavi nekim sportom. Plesna natjecanja postoje već dugo i nije upitno da li je ples neka vrsta sporta. Popularnost modernog plesa velika je i među starijim osobama.

Tu popularnost je osjetio i bivši kapelan HKM Frankfurt fra Željko Čurković, pa je u svibnju 1999. godine organizirao u prostorijama Hrvatskog katoličkog centra Frankfurt tečaj plesa. Ta ideja bila

para poznate frankfurtske plesne škole sudionici uče standardne plesove, kao lagani valcer, disco fox, tango itd... Danas plesnu sekciju organizira novi kapelan fra Ante Marković. Ugođaj za vrijeme proba je opušten i veseo, a kada se pusti ponekad koja hrvatska pjesma, onda tečaj postane još atraktivniji. Koliko je ovaj tečaj zanimljiv pokazuju i riječi mlade sudionice Ružane Mrkonjić:

„Budući da nisam željela upisati tečaj, ipak sam sve satove u početku samo pratila. Nakon osobnog promatranja i istraživanja plesnog tečaja ustanovila sam da bi to ipak moglo biti za mene.

Glazba i ples u HKM Frankfurt nisu ništa novo. Pored velikog mješovitog zbora „Mato Lešćan“ postoji i folklorna skupina „Croatia Ensemble“ koja ove godine obilježava 30 godina postojanja. Na čelu „Croatia Ensemblea“ su danas Dražena Brešić i Franjo Akmađža koji vode dvije skupine. U početničkoj skupini i u skupini za nastupe su mladi koji vole glazbu i ples. Oni se sastaju i uvježbavaju hrvatska narodna kola i plesove, a mladi su uspješno nastupili na folklorijadi u Offenbachu. Koliko je nekima značajan hrvatski folklor kazuju nam dugogodišnji članovi i izvrsni plesači braća Stjepan i Slaven Belir: „Još kao dijete povukla me je želja za narodnom baštinom rodnoga kraja mojih roditelja. Oni su uvijek gajili toplinu slavonskih livada, žitnih polja i raspjevane Slavonije. Uz njihovu žrtvu a i moju želju počeo sam već sa 6 godina svirati biseranicu, a od 11. godine plešem i pjevam u folklornoj skupini sve do danas“ (Stjepan).

„Da, bilo mi je tek 6 godina i već sam svirao bisernicu. Pjevao sam i plesao uz stariju sestru koja je već bila u folkloru. Moji roditelji su me u tom podržali i pokazali što znači domovina i uz pjesmu i ples osjetio sam toplinu zemlje koju volim“ (Slaven).

I u Bibliji igraju glazba i ples veliku ulogu. Često se pjevalo i plesalo. Tako je na primjer Mojsijeva sestra Mirjam uzela bubanj u ruke i sve su joj se žene oko nje pridružile plešući pošto su Izraelci prošli posred mora po suhu (Izlazak 15, 19–20).

Dakle, glazba i ples izražavaju radost i veselje u čovjeku kad se osjeća sretnim. Pružaju i priliku da se na trenutak zaborave sve brige i poteškoće koje nas opterećuju. A što je najvažnije glazba i ples su jedan dobar putokaz za mlade ljude da ne krenu na loše staze.

U tom pogledu je HKM Frankfurt učinila mnogo. Može se reći da je HKM Frankfurt jedna raspjevana, rasplesana i živa zajednica.

Goran Čuljak

Ono što ja volim, voli i Bog

Sveti Franjo Asiški, plačući, reče jednoga dana Gospodinu: Volim sunce i zvijezde. Volim Klaru i njezine sestre. Volim ljudsko srce i sve lijepe stvari. Gospodine, moraš mi oprostiti. Jer trebao bih voljeti samo tebe.

Smiješeći se, odgovori Gospodin: Volim sunce i zvijezde. Volim Klaru i njezine sestre. Volim ljudsko srce i sve lijepe stvari. Moj Franjo! Ne moraš plakati. Jer sve to i ja volim.

„U zrcalu duše“

Duhovni seminar u domovini

U Kući susreta na Taboru u Samoboru skupina mladih doživjela je neobično duhovno iskustvo i obogatila svoju vjeru.

Sudionici duhovnoga seminara u Samoboru sa s. Mariangelom i fra Zvezdanom Linićem

Skupina mladih, predvođena sestrom Mariangelom Todorić, već se nekoliko mjeseci okuplja na molitvene sastanke nedjeljom popodne. Tom prilikom razgovara se i o raznim pitanjima i problemima s kojima se mladi čovjek susreće u svakidašnjem životu. Iako su svi prisutni iz kršćanskih obitelji, iako su svi „prošli“ klasičnu vjeronaučnu obuku i iako gotovo svi redovito sudjeluju na misama, mladi još uvijek tragaju za nekom vrstom osobne vjere, osobnim načinom molitve i drugačijim pristupom vjerskim sadržajima. Da je to tako općenito kod mladeži, pokazuju sve veća prisutnost kojekakvih pokreta, sekti i društava koji mlade ljude mame upravo tim „drugačijim pristupom“. Tu su transcedentalne meditacije azijskog tipa, reiki-društva, „New Age“ i mnogi drugi. Mladi se često ne identificiraju s tradicionalnom vjerom svojih roditelja, s načinom i jezikom molitava, s načinom pjevanja na misi i slično. Traže pristup vjeri koji bi odgovarao njihovom ukusu i vremenu u kojem žive.

S. Mariangela ubrzo je shvatila problematiku te nam predložila odlazak u domovinu na jedan seminar, kako bismo vidjeli i doživjeli kako se mladež u domovini duhovno obnavlja. Mi smo odmah prihvatili pa se sestra dala u potragu za prikladnom ponudom. Jedno od takvih okupljališta mladih je duhovni centar franjevačka „Tabor“ u Samoboru. Odlučili smo poći i sudjelovati na seminaru s nazivom „A jedan je mladić išao za Isusom“. Spremili smo se uz veliku potporu našeg misionara p. Miroslava Baruna, iznajmili „kombi“ i otputovali u domovinu.

Nakon ugodnog putovanja i predaha na Bledskom jezeru stigli smo u Samobor, pitomi i lijepo uređeni zagorski gra-

dić. Na brežuljčicu iznad grada nalazi se bivše franjevačko sjemenište, a sada Kuća susreta „Tabor“. Dočekao nas je domaćin fra Zvezdan Linić i vrlo ljubazno osoblje centra. Smjestili smo se i malo odmorili kako bismo bili „fit“ za večernji program. Nitko od nas ustvari nije znao što ga očekuje. No, prvi susret u velikoj dvorani „Tabora“ probio je led. U mnoštvu mladih fra Zvezdan je za svakoga našao prigodne riječi koje su nas uvele u događanja koja su uslijedila.

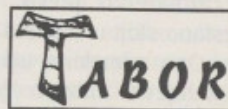
Petak je bio dan zajedničke pomne pripreme za često zapušteni sakrament ispovijedi, kojemu su onda gotovo svi pristupili. Popodne smo imali prigodu biti svjedoci ispovijesti trojice mladih koji su prošli ponore droge, sekti i sličnih zabuda današnjice. Bilo je to posebno dojmljivo kako su ti mladi snagom Duha Svetoga na „Taboru“ spoznali da su na krivom putu te da je Isus „put, istina i život“. U večernjim satima svi prisutni imali su priliku svojim osobnim molitvama i problemima pristupiti Isusu. Prinosi tako svoje molitve, zapisane na papiru, pred Presveto, postali smo svjedoci kako su neki doživljavali čudan mir i opuštenost, neki pak osebujan smijeh, neki su počeli govoriti čudnim jezicima a većina je pak „pala u Duhu“ (koga zanimaju pojedinosti preporučamo mu

sudjelovanje na jednom od taborskih seminara).

Ovo smo na sličan način doživjeli i subotom navečer. Inače je i subota bila u znaku molitve, pjesme i zajedničkog rada. Nedjeljom svečanom misom i zajedničkim ručkom završila je naša duhovna obnova u Samoboru. Smireni, opušteni i gotovo ushićeni uputili smo se natrag u Njemačku. Gotovo cijelim putem pjevali smo pjesme koje smo na „Taboru“ naučili. Mislim da je to najbolji pokazatelj koliko nas se ovaj seminar dojmio i koliko nam je dao. Preporučamo ga svima. Još jednom zahvaljujemo fra Zvezdanu i ostalim u „Taboru“, patru Miroslavu i sestri Mariangeli.

Ankica Šojat

Kontakt adresa:

FRANJEVAČKI SAMOSTAN
KUĆA SUSRETA

Langova 18
HR-10430 Samobor, Kroatien
tel. 00385/1/33 61-780
fax 33 61-844
http://www.ofm.hr.
E-mail: zvezdan.linic@ofm.hr.

Bog u svemiru

Bivši hannoverski evangelički pokrajinski biskup Horst Hirschler bio je astronom iz hobija. Na pitanje, da li ima religiozne osjećaje kada promatra svemir, on je odgovorio: „Da, imam osjećaj odsutnosti Božje. Iznutra se smrza-

vam. Pitam se, gdje li je Bog? Zar mi ljudi ne bismo mogli postati od jednog besmislenog slučaja? Ali potom razmišljam: ljudski zaborav bitka ne može zadržati premoć. Ipak je to čudo, da kroz mene svemir promatra istodobno samoga sebe. Moram se pitati za smislom života i za tajnom svijeta.“

Razmažena djeca

Piše:
Marijan Markotić

Jedni vele da su djeca dar s neba, da su najčudesnija stvorenja, treći da su mali anđeli. Djeci se raduje, za djecu živi, za njih se štedi, radi, gradi i žrtvuje. Pa ipak, dogodi se – kad porastu da se pretvore u tiranine, egoiste, parazite, oportuniste. Kako je to moguće?!

Mnogi će roditelji spontano kazati da je to ponajviše zato što se djeca previše maze, što imaju sve i odmah, što više ne znaju i ne žele čekati. Iako je ova tvrdnja najvećim dijelom istinita, ono što roditelji u pravilu prešućuju, jest njihova nečista savjest zbog premalo pružene pažnje i posvećenoga vremena djetetu. To se, dakako, nastoji „izgladiti“ skupim darovima. O stvarnome problemu se uopće ne razgovara. Možda dijete na razne načine i pokuša privući pozornost na se i na svoje potrebe, ako ne uspije, onda zaigra igru koju diktiraju roditelji – podigne cijenu. Pitanje je samo dana i časa kada će reći: „Tata, daj mi mjesec!“

U neku ruku, zbilja je lakše djetetu kupiti igračku, dati mu novac, darovati mu automobil ili stan, nego li se pozabaviti njime, pomoći mu da stane na svoje noge i sam zarađuje za život. Mnoga djeca iseljenika, koja su bila „parkirana“ kod djeda ili bake u domovini, ili koju ovdje čuvaju najrazličitije osobe, prisiljena su odrastati i „snalaziti“ se sama.

Propušteno vrijeme

Dijete, razmaženo preko svake mjere, neprestano stoji u središtu obiteljske pažnje. Ono odmalena uči samo postavljati zahtjeve, nizati želje i izmišljati kojekakve potrebe. Ne uspiju li roditelji odlučno i dosljedno kazati „ne“ i postaviti jasne granice preko kojih se ne ide, dijete nikada neće naučiti samo rješavati probleme, svladavati zapreke, prihvaćati poraze i frustracije. A i zašto bi, kad roditelji – uvjereni da čine sve najbolje za svoje dijete – automatski preuzimaju tu zadaću na se? Na taj način dijete nikada neće spoznati svoje stvarne mogućnosti odn. ograničenja – što može, a što ne može – nego će za ostatak života biti ovisno od pomoći drugih. Podemo li još korak dalje, pa ustvrdimo kako tata i mama neće živjeti vječno, tek tada shvaćamo svu težinu i štetnost prevelike razmaženosti. Dugoročno gledano, razmaženost je u svakome pogledu *protiv* djeteta.

Ali, gdje je „zdrava“ granica između maženja i razmaženosti? Kako roditelji

U odgoju djece je vrlo važno naći granicu između primjerene ljubavi prema djeci i pretjerane razmaženosti.

Na slici: hrvatske majke s djecom na Biskupijskom danu katoličkih zajednica drugoga materinskog jezika u Mainzu 30.4.2000.

mogu „ispravno“ maziti djecu, ne čineći od njih parazite niti egoiste? Je li moguće previše voljeti dijete?

Granica između ljubavi i razmaženosti je jako, jako uska. Stoga je važno točno definirati razmaženost.

Što je razmaženost?

Riječ „razmaženost“ ima, prije svega, negativno značenje. Ona znači popustljivost, pretjeranu brigu, ispunjenje svake želje ili prohtjeva. Slikovito rečeno, ona znači: nositi dijete na rukama, čuvati ga kao oko u glavi, kao kap vode na dlanu, paziti da mu ništa ne nedostaje, pružiti mu zalogaj i prije nego li otvori usta... Tko ne poznaje „maminoga jedinca“, tatinu „desnu ruku“, „naše mezimče“? Maziti – po sebi – može biti nešto vrlo lijepo. Npr. kada netko ima problema, a drugi ga strpljivo sasluša, utješi, podrži i ohrabri. Međutim, kako maziti, ali ne *raz-maziti*. Jednostavno: *ne pretjerivati*.

Kada se razmaženo dijete kasnije suoči sa svijetom koji mu mnogo toga uskrati, onda ima dojam da pod svaku cijenu „mora“ dobiti ono što zaželi. Budući da se svijet ne ravna prema njemu, već obrnuto, ono se obeshrabri,

uvjeren da svojim snagama ne može ništa promijeniti. Dogodi li se istodobno da mu i roditelji dadnu do znanja kako nisu spremni doživotno biti „mama-hotel, tata-bankomat“, razmaženo dijete doživi potpuni slom.

Mama-hotel, tata-banka

Obično su roditelji spremni učiniti i dati sve za svoje dijete, ne pitajući za cijenu niti žrtvu. Najveći broj djece to dobro shvaća, iznimno cijeni i poštuje. Unatoč svemu, u ljudskoj je naravi prisutna trajna kušnja da iskoristi tuđu dobrotu, početno bez ikakvih loših namjera ili sebičnih interesa. I tako se to neprimjetno uhoda, te bude „logično“ da je mama „hotel“. Neovisno o tome jesu li djeca mala ili velika, ima li ih dvoje, troje ili četvero, „zna se“ da će mama pospremiti, počistiti, skuhati, oprati, misliti na domaću zadaću, termine itd. I to sve onako „usput“, uza sav redoviti posao. U trenutku kada mama ukaže na svoju preopterećenost, kada zatraži da ostali članovi obitelji preuzmu svoj dio odgovornosti i obveza, obično naiđe na nerazumijevanje. Mnoge se mame ne uspijevaju suprotstaviti, jer ne uživaju

potporu muževa ili se podsvjesno boje da će uskraćenjem usluga izgubiti naklonost djece, pa i dalje šute i „vuku“.

Situacija očeva nije ništa sjajnija. Naviknuti na određeni standard života, svi hrle k tati kada nešto zatreba: „Tata, daj!“ Kaže li tata uvijek „da“, tomu nema kraja; kaže li iznenada „ne“, nitko ne shvaća: zašto sada odjedanput „ne“?! Kaže li uvijek „ne“ onda

Što djeca zbilja trebaju?

1. Imati vremena za dijete je najveći mogući dar!
2. Uzeti zaozbiljno dijete, njegov svijet, probleme i potrebe.
3. Malo pomalo, izgrađivati s djetetom odnos povjerenja, blizine, razumijevanja i dijaloga.
4. Postaviti jasne granice: što je moguće, a što ne.
5. Učiti djecu da znaju čekati, štedjeti i – po potrebi – odreći se nečega.
6. Kategorički dati do znanja da „Imam pravo na to i to“, „Morate mi dati“ ne postoji, nego je – u najmanju ruku – stvar dobre volje, pažnje, ljubavi i respekta roditelja. A to se ne može platiti niti iznuditi na silu.
7. Ono što se da, dati od srca, i točka! Ne prigovarati, ne zaduživati, ne činiti djecu ovisnom.
8. Ako je bilo propusta i s jedne is druge strane, povući jedanput crtu ispod svega i započeti iznova.

je pogotovo nepopularan. Ako je usto dugo odsutan zbog posla, i njega se smatra gostom koji dolazi u „hotel“ na noćenje. Za ostalo ga se i ne pita.

Zaključak

Previše je previše! Ali, ako ništa ne „pali“, djeca ovako uvjeravaju roditelje: „Ako svi imaju, zašto ne bih i ja? I da ne zaboravite: ako nije „Adidas“, „Nike“ ili „Levis“, i ne treba mi!“ Za mlade je marka simbol pripadnosti, sredstvo identifikacije, stvar prestiža – baš kao „BMW“, „Audi“, „Mercedes“, „Modissa“ ili „Armani“ za odrasle.

Tko na vrijeme nauči živjeti prema svojim mogućnostima i biti zadovoljan s onim što ima, tomu vjerojatno neće trebati tuda hotel niti banka. Jer, „za mlade i stare istina je ista: tko hoće imati sve, ne ostane mu ništa!“ ■

Andeo pomirenja

Andeo pomirenja treba te osobiti da se pomiriš sa samim sobom. Mnogi ljudi danas žive nepomireni. Ne mogu

se s tim pomiriti da im se život odvija drukčije nego su ga planirali. Svađaju se sa sudbinom, s razočaranjima koja im je pripremio život. U zavadi su sa sobom. Ne mogu se potvrditi. Htjeli bi biti drukčiji, inteligentniji, sposobniji i vrijedniji. Htjeli bi izgledati bolje. Imaju sasvim određenu sliku o sebi po kojoj bi se željeli ravnati.

Njemačka riječ „Versöhnung“, koju na hrvatski prevodimo kao „pomirenje“, dolazi od književno-jezičnog pojma „Sühne“, i pod tom se riječju misli na: poravnanje, mir, poljubac. Ta riječ može zvučiti i kao: „učiniti mirnim, umiriti“. Dakle, pomiriti se sa samim sobom znači: biti sporazuman sa sobom takvim kakav jesam. Izravnavati spor između različitih potreba i želja koje me tu i tamo rastežu. Tu mi mora doći u pomoć andeo kako bi uspjelo pomirenje sa samim sobom, te da mogu stvarno kazati „da“ povijesti moga života, mome karakteru, onome što shvaćam kao teret i opterećenje.

Samo ako sam pomiren sa samim sobom, mogu misliti i na pomirenje s ljudima u mojoj okolini koji su u svađi sa mnom i s drugima. Ljudi koji su u sebi podijeljeni i nepomireni, izazvat će oko sebe rascjep. Ima danas mnogo pobožnih ljudi koji svoju unutrašnju podjelu iznose vani. Budući da o sebi imaju veliko mišljenje, sve tamno iz sebe projiciraju na druge. U drugima stalno vide đavla ili bilo kakvog demona. Oni moraju ocrniti one koji ne žive po normama Crkve, koji ne odgovaraju njihovim predodžbama kršćanskog morala. Đavla vide posvuda u svojoj okolini. Oko takvih ljudi nastaje rascjep. Jedni se oduševljavaju njima vjerujući kako konačno dolazi netko koji se usuđuje reći istinu. Drugi osjećaju da iz tih ljudi izlazi nešto bolesno i podijeljeno, te se okreću od njih.

Apostol Pavao razumijeva službu kršćana upravo kao službu pomirenja. Bog sam nam je povjerio službu pomirenja (usp. 2 Kor 5,18). Andeo pomirenja želi te učiniti glasnikom pomirenja, ne u tome da posvuda tražiš pomirenje i opominješ, nego u tome da uspostavljaš pomirenje. Pomirenje ne znači pok-

riti pokrivačem pobožnosti sve konflikte oko sebe i harmonizirati sva različita mišljenja i razračunavanja. To mnogi brkaju s pomirenjem. U stvarnosti ne mogu iz-

držati sukobe. Hvata ih strah ako nije sve skladno oko njih. Sjećaju se situacija iz djetinjstva koje su ih učinile nesigurnima, otprilike svađa u braku koje su za njih bile opasne, jer su im oduzimale osjećaj zaštićenosti i zavičaja.

Pomiriti znači izravnavati, a izravnavati znači ravnati, ukloniti sve poteškoće s puta među različitim strankama, graditi most između posvađanih grupa. To opet ne znači sve poravnati, sve uskladiti. Stavovi smiju ostati. Postoji most na kojemu obje stranke opet međusobno komuniciraju, na kojemu jedna drugoj mogu pričati. Prije nego pomiriš druge međusobno, prije nego izgadiš spor među neprijateljskim grupama u svojoj blizini, najprije moraš biti pomiren sa samim sobom. Moraš živjeti u pomirenju s ljudima u svojoj blizini. To ne znači da zbog jedinstva trebaš suzbiti sve svoje osjećaje i potrebe. Naprotiv, ako zbog mira suzbijaš svoju srdžbu, nikada nećeš biti stvarno pomiren s onim zbog koga si se srdio. Moraš ozbiljno shvatiti svoje osjećaje. Ne smiješ osuđivati svoje osjećaje. Oni imaju svoj smisao. Srdžba naprimjer često pokazuje da drugi stvarno ne govori ono što misli i osjeća, nego govori vrteći se kao mačak oko vruće kaše. Ako svoju srdžbu očitujem, pružam drugome mogućnost da još jednom pogleda kritički u samoga sebe. Ja mu nudim most na kojemu možemo poštenije i bolje komunicirati. Pomirenje znači, shvatiti drugoga ozbiljno, ali i samoga sebe shvatiti ozbiljno sa svojim osjećajima. Pomirenje također ima političku dimenziju. Nepomireni ljudi ne dijele ljude samo oko sebe. Raskol ide dalje. Oni utiskuju raspoloženje u zemlju. Potvrđuju predrasude nasuprot onima koji drukčije misle i drukčije žive. Stvaraju atmosferu u kojoj se nasilno postupa protiv stranca i drukčijega. Andeo pomirenja želi te učiniti kvascem pomirenja za naš svijet. Ako si pomiren u svome govorenju, od tebe će izlaziti pomirenje. Tada će se u tvojoj blizini stranci i rubne grupe osjećati prihvaćeni. Tada nećeš sijati klice raskola, nego gorušično zrno nade i pomirenja.

Priredio: Jozo Župić

Žarište: jugoistočna Europa

Priručnici: „Südosteuropa“, „Der Jugoslawien-Krieg“ i „Serbiens Weg in den Krieg“ su nezaobilazno štivo za sve one koji žele opširniji uvid u problematiku jugoistočne Europe

Na njemačkom jeziku nema previše knjiga iz kojih bi se detaljno saznalo o kompleksnoj problematici europskog jugoistoka. Štoviše, u glavama zapadnih znanstvenika, političara i novinara jedva da je (ako je) zaživjelo poimanje jugoistočne Europe kao zasebne regije. Njena se problematika desetljećima „trpa“ u istočnoeuropsku ili se „sužava“ na Balkan, sa svim negativnim predznacima i predrasudama koje ti pojmovi izazivaju. A sam Balkan se još dalje često „svodi“ na područje bivše Jugoslavije. Htijući rasvijetliti ovu pojmovnu zbrku i „zapadnjake“ senzibilizirati za cijelu regiju, svom su priručniku dr. Magarditsch Hatschikjan i dr. Stefan Troebst dali naslov „Südosteuropa“. Priručnik, na 570 stranica, objavljen je potkraj prošle godine u nakladi C.H. Beck München. Podijeljen je u sljedeća poglavlja: „Strukturni okviri i povijesno nasljeđe“, „Ljudi i društva“, „Države i politika“, „Gospodarstvo“, „Kultura“. U knjizi je niz usporednih tabelarnih prikaza. U onima o gospodarstvu zamjetni su zajednički problemi: deset zemalja jugoistočne Europe imale su 1997. negativni saldo u razmjeni sa svijetom. U tom je s deficitom od gotovo 5 milijardi dolara prednjačila Hrvatska. Slijedile su je Rumunjska i Mađarska s minusom između dvije i tri milijarde dolara. No, iste su godine Rumunjska i Mađarska daleko prednjačile po stranim ulaganjima, znatno većim od milijardu dolara, dok je Hrvatska po tomu bila među posljednjima s nepunih 200 000 dolara, a od nje su bile lošije samo Moldavija, Makedonija i Albanija s manje od 64 000 dolara stranog uloženog kapitala. Sve zemlje, osim Makedonije, kuburile su s državnim proračunom, naime trošile su više nego što su imale, što ih je natjeralo na zaduživanje u inozemstvu pa se gotovo u pravilu kod svih zemalja od 1991. do 1997. može pratiti porast dugovanja. Tako su najveći dužnici 1997. bile Mađarska s 24,5 milijarde dolara, Jugoslavija s 12, Rumunjska s 9,3, Bugarska s 10,1, Hrvatska sa 6,7 i Slovenija sa 4,2 milijarde dolara.

Knjiga predstavlja pionirski pothvat u smislu pokušaja regionalne „afirmacije“ jugoistočne Europe i ujedno je poruka zapadnim znanstvenicima – kako je na promociji u Kölnu rekao dr. Hatschikjan – da europski jugoistok napokon počnu prihvaćati kao dio Europe.

Dr. Dunja Melčić, filozofkinja i publicistkinja, bila je također potaknuta „zapadom“, odnosno (ne)znanjem zapadnih državnika i odnosom svjetske javnosti prema ratu u bivšoj Jugoslaviji. Stoga je ponudila priručnik „Der Jugoslawien-Krieg – Handbuch zu Vorgeschichte, Verlauf und Konsequenzen“, u kojem se na 590 stranica govori o uzrocima, tijeku i posljedicama rata u bivšoj Jugoslaviji. Knjiga se sastoji od 35 studija, prikaza i analiza niza autora, među kojima je i desetak hrvatskih, a objavljena je u nakladi Westdeutscher Verlags iz Wiesbadena, prema „nalogu“ Ost-Westeuropäischen Kultur- und Studienzentrums Palais Jalta iz Frankfurt na Majni, a uz financijsku potporu više njemačkih ustanova. „U središtu priručnika su ratovi – bolje rečeno – rat Slobodana Miloševića i njegovog režima, koji se odvijao u više etapa. 'Borbe bez oružja' iz prve faze prerasle su uskoro u ratove državne armije protiv vlastitih građana“ – navodi u svojoj uvodnoj riječi dr. Dunja Melčić, razočarana kasnom spoznajom „svjetske javnosti“ da se „regija“ ne može smiriti „distančiranim neutralnim ponašanjem“ prema njoj.

Priručnik „Der Jugoslawien-Krieg“ prvi je, ne samo na njemačkom, koji nudi opširan, utemeljen i kompleksan uvid u složenu problematiku jugo-sukoba u zadnjem desetljeću. Da bi se sukobi razumjeli, dr. Melčić se opredijelila za metodu koja to omogućuje. Prva od pet cjelina, naslovljena „Povijesna pozadina“, daje pregled povijesne situacije uglavnom od srednjega vijeka do 20. stoljeća na područjima koja će kasnije biti „udružena u Jugoslaviju“, zatim je riječ o „prvoj Jugoslaviji“, Drugom svjetskom ratu, socijalističkoj Jugoslaviji te razvoju i propasti ideje jugoslavenstva. U drugom poglavlju „Identitet, ideologija i kultura“ autori rasvjetljavaju nastajanje vjerskih zajednica i Crkava, jezika, obrazovnog sustava, nacionalnih simbola i mitova i medijskih „krajolika“. U poglavlju „Rat“ također je široki raspon ponuđenih tema: „Politički razvoj u Hrvatskoj od 1990. do 1997.“, „Jugoslavija pod Miloševićem“, „Strategije i ratni ciljevi“, „JNA i njeni nasljednici“, „Etnički inženjering“, Bošnjačko-hrvatski „rat u ratu“, „Dayton i prestrukturiranje BiH“, a obrađuju se također ratna zbivanja od

Knina do Sarajeva, uključujući i „pojavu“ snaga UN-a u RH i BiH. U zadnjem dijelu knjige nalazi se kratki osvrt na srbijsko-kosovsku problematiku: sukob i intervenciju NATO-a, a potom se daje izuzetno koristan kronološki pregled zbivanja s naglaskom na bujanje krize na cijelom području bivše Jugoslavije od početka 1986. do srpnja 1999.

Među autorima u ovom priručniku nalaze se: Ivo Banac, Ivo i Slavko Goldstein, Igor Graovac, Mirjana Kasapović, Dunja Melčić, Radoslav Katičić, Ivo Žanić, Ozren Žunec, Dimitrije Boarov, Sima Ćirković, Ivan Čolović, Latinka Perović, Shkelzen Maliqi, Janusz Bugajski, Thomas Bremer, Viktor Meyer, Matthias Rüb, Ludwig Steindorf i drugi.

Troje ovih autora, Ivana Čolovića, Latinku Perović i Thomasa Bremera susrećemo i u priručniku „Serbiens Weg in den Krieg“; prvo dvoje kao autore, a trećeg, dr. Bremera, kao priređivača knjige zajedno s dr. Nebojšom Popovim i dr. Heinz-Güntherom Stobbeom. Priručnik je prije nepune dvije godine objavio Berlin Verlag, uz financijsku potporu zaklade Heinrich Böll iz Kölna. U njemu na 500 stranica neovisni srpski intelektualci – povjesničari, sociolozi, politolozi i novinari – analiziraju i sagledavaju što je sve Srbiju „gurnulo“ u rat: od mita o kosovskom boju, bujanja nacionalizma i u tom smislu „uprežanja“ i funkcionaliziranja medija, preko uloge Crkve i režima. Čak da u njoj Vesna Pešić izriječno ne kaže da je rat u bivšoj Jugoslaviji započelo političko vodstvo Srbije radi promjene međurepubličkih granica i stvaranja srpske nacionalne države.

Naravno, onaj tko traži „konačnu istinu“ u ovim priručnicima, uvidjet će kako je složen i težak put do nje; susrest će se i s različitim gledištima i vrednovanjima ne samo događaja iz posljednjeg desetljeća, nego i onih od prije 50 i više godina. No, svakako nije to samo slučaj s „povijestima“ i recentnim zbivanjima među narodima i državama na europskom jugoistoku. Sve tri ove knjige u svakom su slučaju dobar putokaz za razumijevanje povijesne i suvremene problematike na europskom jugoistoku, a u svakoj od njih navedeno je i obilje druge literature koja se dalje može istraživati.

Marijana Koritnik

Crna knjiga komunizma

Dr. Juraj Batelja: „Crna knjiga o grozovitostima komunističke vladavine u Hrvatskoj“. Postulatura bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 31, Zagreb.

„Crna knjiga komunizma“ u izdanju francuskog znanstvenika i bivšeg trockista Stephanea Courtoisa mjeseci-ma je bila na listama bestselera brojnih europskih publikacija. U toj opsežnoj knjizi više je autora dokazalo da, što se tiče broja žrtava i strahovitosti zločina, komunizam ni u čemu nije zaostajao za nacionalsocijalizmom i fašizmom. Ovim se nije htjelo relativirati nacifašističke zločine nego samo iznijeti činjenice s obzirom na pokušaje nekih lijevih europskih intelektualaca da komunizam operu od njegovih zločina zbog njegova antifašizma. Hrvatska narodna anegdota tu je misao odavno otkrila riječima da, kad se više u šumi: „komunisti“ i „fašisti“, obje riječi dobivaju istovjetan odjek: „isti, isti“...

Nažalost, u francuskoj „Crnoj knjizi“ nema valjana poglavlja o zločinima jugokomunizma. Francuski izdavač nije našao nekog našeg stručnjaka koji bi to iznio, a jedan od razloga je na Zapadu odavno proširena predrasuda da jugokomunizam ipak nije bio što i boljševizam ili maoizam, što je samo djelomično istinito. To je donekle nadoknađeno nedavno izašlom hrvatskom „Crnom knjigom komunizma“ u izdanju dr. Jurja Batelje, u nakladi Postulature bl. Alojzija Stepinca (Zagreb, Kaptol 31). U usporedbi s francuskom „Crnom knjigom“ njezin hrvatski pandan prilično je obujmom i sadržajem skroman, ali je to dokument jednoga doba koje nikako ne bismo smjeli zaboraviti. Autor hrvatske „Crne knjige“ s podnaslovom „O grozovitostima komunističke vladavine u Hrvatskoj“ je nepoznat, no može ga se tražiti u najvišim crkvenim krugovima Hrvatske nakon završetka rata 1945.

U hrvatskoj „Crnoj knjizi“ govori se o prvim godinama komunističke strahovlade u našoj domovini, posebice o teroru nove vlasti protiv Katoličke Crkve. Koliko je god sadržajno kratka, hrvatska „Crna knjiga“ obuhvaća sve važnije oblike komunističke diktature u nas, posebice sraz režima s tzv. građanskim strukturama, sa svima onima koji nisu bili ili nisu htjeli biti komunisti. Titov režim bio je više nego vjerna kopija lenjinističko-staljinističkog sustava, a u nekim zločinima ga je i nadmašio, tako

da je čak jednom morao intervenirati i Tito riječima kako „više ne bi trebalo ubijati, jer ljudi se više ne boje smrti“ (M. Dilas).

U Bateljinoj knjizi najprije se opisuje sadržaj francuske „Crne knjige“ da bi se potom ukratko okarakterizirao njezin hrvatski dvojnjak. Hrvatska knjiga o zločinima jugokomunizma, međutim, obuhvaća samo jedno relativno kratko poslijeratno razdoblje njegove vladavine u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Ona je očito bila napisana za neke zapadne političke krugove koji su i za vrijeme bliske suradnje Jugoslavije i Sovjetskog Saveza bili skloni mišljenju da je Titova zemlja „ipak nešto drugo“. To, međutim, nije bilo tako pa je autor naše „Crne knjige“ nastojao uvjeriti njezina primatelja (primatelje) u štetnost takvog kriva mišljenja sa svim neophodnim podacima i konkretnim primjerima jugoslavenske diktature. Nažalost, uskoro je došlo do sukoba Staljin-Tito, i onda jedna takva knjiga nije imala nikakva izgleda na uspjeh. Za zapadne je saveznike bilo najvažnije vjerovati da je Jugoslavija branič pred sovjetskim prodorom do toplog Jadranskog mora, a što se tiče ljudskih, nacionalnih i vjerskih prava i demokracije, to je za njih bilo sporedno. Istina o zlodjelima jugokomunizma zapadne čimbenike nije mnogo zanimala.

Kolikogod je to saznanje i danas bolno, nikad nije kasno otkrivati istinu, onako kako je kratko i jasno opisana u Bateljinoj „Crnoj knjizi“. U tome pogledu vrijedne su spomena i neke druge dokumentacije, kao primjerice dr. Augustina Franića: „Svećenici mučenici, svjedoci komunističkog progona“ i „Svjetlo noše slobode“. Takvih knjiga bi trebalo biti mnogo više: nijedna žrtva ne bi smjela biti zaboravljena, na što upozorava i „Glas Koncila“ (16. siječnja) u članku „Sljemenske žrtve traže spomen!“.

Dva kompleksa jugokomunističke strahovlade trebalo bi još detaljnije istražiti: progon Katoličke Crkve, i sve ono što se podrazumijeva pod nazivom Bleiburg i Križni put. Komunisti su

počeli uništavati crkvene strukture već za vrijeme svoga ustanka. Kad danas čitamo brošuru dr. Ive Omrčanina „Kroatische Priester ermordet von Tschetnikern und Kommunisten“ (München, 1959.) ne možemo izbjeći usporedbe sa sličnim terorom boljševika u Rusiji, te komunisti i anarhista u španjolskom građanskom ratu. Očito se tu radi o istoj „terorističkoj školi“. Nažalost, u Hrvatskoj do danas nitko nije snosio pravnu odgovornost za ta zlodjela.

U Bateljinoj „Crnoj knjizi“ dozivaju se u sjećanje počeci komunističke dikta-

Neki tako ljubomorno čuvaju komunističku arhivsku ostavštinu, gotovo bolje nego što bi oni to možda sami učinili već nakon pola stoljeća.

ture u našim krajevima koja je baš zbog toga bila groznija od nekih drugih „klasičnih“ nasilnih sustava, jer su se komunisti služili „lijepim lažima“ koje su bile u potpunoj protivnosti spram njihovih djela. Ta komunistička licemjernost zavaravala je vanjski svijet i duboko ponižavala podanike jednog skroz naskroz neljudskog režima. Stoga Bateljino knjigu valja preporučiti mladim generacijama kako bi bile oprezne da ne nasjednu promidžbi ekstremnih ljevičara koji „obećanjima raja na zemlji“ narod žele odvesti u „pakao svoje vladavine“.

Dakle, da se ne zaboravi ono što je učinjeno protiv slobode i demokracije. Naime, kako piše dr. Augustin Franić, u Hrvatskoj i danas postoji tzv. zavjera šutnje kad se govori o komunističkoj diktaturi za vrijeme i poslije Drugog svjetskog rata. U svojoj brošuri „Svjetlo noše slobode“ (Dubrovnik, prosinac 1999.) on piše: „Moram konačno priznati, da sam bio sam u čitavom podhvatu, i da su arhivi dosta škrti, tj. nedostupni. Ne znam iz kojih razloga treba bježati od istine? Neki tako ljubomorno čuvaju komunističku arhivsku ostavštinu, gotovo bolje nego što bi oni to možda sami učinili već nakon pola stoljeća.“

Gojko Borić

Nove adrese:

Hrvatska katolička misija
Akersveien 16 B
N-0177 OSLO
Norwegen
Tel. 00 47/23 21 95 70
Voditelj Misije:
Mr. vlč. Berislav Grgić

Croatian Catholic Centre
„Cardinal Stepinac“
37 Taylor Street
BURANDA QLD 4102
Australia
Tel. 00 61/7/33 91 60 06
fax. 3 391 35 62
E-Mail: frnikzla@powerup.com.au
Voditelj župe: fra Nikica Zlatunić

Ambasada BiH
Ibsenstr. 14
10439 BERLIN
Tel. 0 30/8147 12 34 i 35
fax. 8 14 712 31

Hodočašće u Marienthal

Hrvatske katoličke misije s područja Rhein-Main (Mainz, Darmstadt, Wiesbaden, Frankfurt, Offenbach, Aschaffenburg, Koblenz, Hanau, Gießen, Wetzlar) hodočaste 12. lipnja ove godine u Gospino svetište Marienthal.

Program u Marienthalu:

- 11,00: ispovijed;
- 11,30: put križa;
- 12,30: sveta misa (predvodi i propovijeda fra Anto Batinić);

Program u Rheingauhalle u Eltvilleu:

14,00 ručak; 15,30: kulturno-zabavni program (folklor, crkveni zborovi i VIS „Domino“).

Hodočašće u Neviges 12.6.2000.

10,00 – Prigoda za ispovijed

11,00 – Križni put (brdo Križevac)

11,45 – Krunica (u crkvi)

12,30 – Misa

(predvodi mons. Josip Mrzljak, pom. zagrebački biskup)

Informacije: HKM Mettmann, tel. 0 2104 / 7 55 14

WAIBLINGEN

Traži se psiholog ili terapeut

Skupina roditelja s nastavnicom iz HDŠ Waiblingen traži psihologa, psihijatra ili psihoterapeuta, koji govori hrvatskim jezikom, a koji bi stručno pratio i povremeno radio s učenicima (i roditeljima) sa smetnjama koncentracije ili sličnim poremećajima u učenju. Prihvaća se i student koji bi mogao napraviti korisno istraživanje o ovoj temi. Zainteresirani se mogu javiti (navečer) nastavnici HDŠ, gdi Eremut,

Čovjek se može pokazati velikim u sreći, ali uzvišenim samo u nesreći.

Friedrich Schiller

Većina ljudi treba više ljubavi nego što zaslužuju.

M. von Ebner-Eschenbach

Slobodna ovisnost je najljepše stanje, a kako bi ono bilo moguće bez ljubavi.

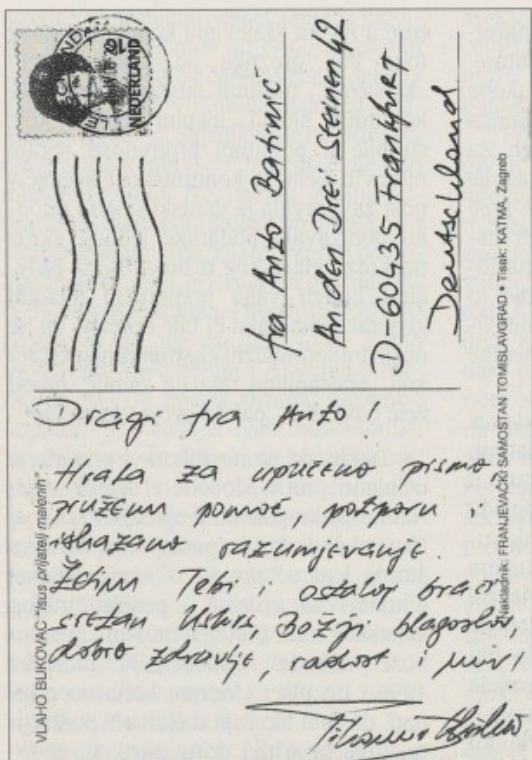
J. W. Goethe

Ono što se čini iz ljubavi, događa se uvijek s onu stranu dobra i zla.

F. Nietzsche

Biti sretan znači bez straha moći shvatiti samoga sebe.

Walter Benjamin

Ovu uskrсну čestitku poslao nam je general Tihomir Blaškić iz zatvora u Den Haagu. Njezino objavljivanje je ujedno i naš prosvjed protiv nepravdne presude, ne samo njemu nego i ostalim hrvatskim uznicima u tom zatvoru. Generalu Blaškiću i svima njima želimo ustrajnost i srpljivost, dobro zdravlje i duševni mir. (Uredništvo)

Što je to vrijeme, Bože?

Priznajem, Gospodine, da još uvijek ne znam što je to vrijeme. Istodobno priznajem da ove stvari govorim u vremenu i da ja ovdje već dugo govorim o vremenu i da to „dugo“ nije ništa drugo nego vremenski razmak. Ali, kako to mogu znati a da ne znam, što je to vrijeme? Ili ja samo ne znam, kako izreći ono što znam? Jao meni, jer ne znam čak ni ono što ne znam! Bože moj, ti vidiš da ti ne lažem. Ono što govorim, govorim iz srca. Ali, ti, Bože, dat ćeš svjetla mojoj svjetiljci i rasvijetliti moju tamu. Sv. Aurelije Augustin, Ispovijesti

RJEŠENJE KRIŽALJKE IZ PROŠLOG BROJA

S M O K O V A Č A □ U Z D A
V A Z A M □ L I □ E M A U S
□ A R I J A N A Č U L I N A
K I M □ M A T E R I J A L I
O J A D I T I □ O S E □ N
V I K A T I □ P L A Š I T I
R M □ L I K □ R O □ A L E C
S A G A □ A L I G A T O R I
T G □ J A Č A T I □ I V E R
A D O L F A □ E J A □ I N A
N A N A R □ O G A R A K □ T
□ L □ M I R K A □ K L □ E I
S E □ A K I R □ P E K V A □
I N O □ A M E B A □ O R S I
R I M E T □ T E T U R A T I
N □ E K A T I □ R R □ Č E □
I L S A □ V Š □ O S T E R N
C A T □ S O T I N □ A V □ I
A L I N E J E □ A L T I S T

nagradna križaljka

Rješenje pošaljite najkasnije
do 30. VI. 2000.

Domovinska svetišta sv. Ante Padovanskoga

Mariofil Soldo	Ima... kao Grgur Ninski	Porez, namet na vodu	Znanost o okolišu	Otac od milja	Pjevačica Indira Vlatić	Bugarski skladatelj Božidar	Odlomak	Henrik Ibsen	Svetište u zapadnoj Hercegovini	Hasija od milja	Uran	Maja, potkošulja	Riječni otoci	Strvina
Svetište u glavnom gradu Hrvatske									Poznato bezalkoholno piće					
Tokarski stroj										Kratika za „adresa“				
Odande								Svetište u Slavoniji						
Kratka kriva sablja					Okotiti (mačka)			Stari egipatski pisac					Kisik	
Arijan od milja					Učiniti da tko završi školu					Sirće, kvasina			Vojska	
Član lige				„Brić-Mažuranić“	Ante Stamač					Nesklad u ritmu				
Prilično nisko						Drvena posuda					Bogatun Onassis			
Antonio Janigro						Stanje osamljenosti					„Deuterij“			
Svetište u glavnom gradu BiH							Sjever					Mangan		
Belgija							Tedi Spalato					Trava, pirika		
Ivan Slamnig												Plesna umjetnica Mlakar		
Oboriti se												Poglavlar, upravnik		
Čuje kako raste...														Snaga, moć, jakost
Komet														
Igor Serdar														
Kalij														
Čitajte „Živu zajednicu“														
Kovrčati kosu														
Svetište na otočju kod Trogira														
Rijeka u Austriji														

Ljubav prema neprijateljima

Piše:

Dr. Ante Tamarut

Isus poziva i na ljubav prema neprijateljima. Mržnja je mrak duše; mržnja je slijepa a ne ljubav. Božja ljubav obuhvaća ne samo dobre i prijatelje, nego i bezbožnike i neprijatelje.

Velika je sreća u životu biti okružen prijateljima, susretati ljude koji pružaju ruku u nevolji, podršku u radosti. No, čini mi se, kako je nerealno i znak nezrelosti, očekivati da nam svi budu prijatelji, da se s nama slažu, dobrohotno nas opominju, pružaju podršku i hvale nas. Treba, naime, bez izmišljanja i dramatižiranja prihvatiti činjenicu da mogu postojati i oni koji nam iz ovog ili onog razloga nisu nakloni, zlovoljni su i u najmanju ruku ravnodušni. Zbog toga ne bismo smjeli biti nesretni i, ne daj Bože, zapasti u depresiju. Mnogi, naime, pate što neki od njihovih bližnjih ne žele s njima razgovarati, zadiru od njih i očituju nevoljko raspoloženje. Takvih je problematičnih situacija očito bilo i u prvim kršćanskim zajednicama kad Pavao smatra potrebnim, među ostalim, napisati: „Ako je moguće, koliko je do vas, u miru budite sa svim ljudima!“ (Rim 12,18). No, ponekad je, doista, teško i uz našu najbolju volju udobrovoljiti one koji smatraju da smo ih na ovaj ili onaj način povrijedili i iznevjerili.

Pobijedena napast

Nismo, naime, uvijek krivi što nas, možda, neki ne vole, smišljaju o nama fantastične priče i čine neprilike. Moguće je da nas neki izbjegavaju samo zato što su im drugi o nama rekli nešto nepovoljno i ružno. Nisu, naime, imali priliku u izravnom i otvorenom susretu steći o nama osobni dojam; žive s tudim mišljenjem i ne trude se doći do svojega. Ako se ukaže prilika, moći će se, vjerujemo, osvjedočiti da smo drukčiji. No, na tu priliku možemo čekati dugo, možda i čitav život, te nam trenutno ne preostaje drugo, nego ponizno prihvatiti nezasluženu zlovolju kao križ. Prema kršćanskom shvaćanju prihvaćeni križ je moćno sredstvo spasenja, način na koji se u nama dovršava djelo otkupljenja. Po njemu se sjedinjujemo s Isusom Kristom koji je bio krivo shvaćen ne samo od svojih neprijatelja, nego ponekad i od svojih najbližih, od rodbine i prijatelja (usp. Mk 3,21; 6,4). Neprijatelji su ga na kraju, kako znamo, lažno optužili i raspeli. On, međutim, nikada nije prestao moliti i za prijatelje i za neprijatelje. Svoje učenike je poučavao kako se

ponašati prema neprijateljima, poticao ih na molitvu i ljubav. Obuzdavao ih je u srdžbi i odvrćao od osvete. Prekorio je Ivana i Jakova kad su došli u napast da zapale samarijsko selo koje ih na putu u Jeruzalem nije htjelo primiti (usp. Lk 9,54-55). Isus je na križu, dajući život za prijatelje, razotkrio zabludu i pobijedio neprijateljstvo u svojim protivnicima: „Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji“ (Mk 15,39; usp. Lk 23,47-48). Njegova smrt je događaj našeg pomirenja s Bogom (usp. Rim 5,10); „On je mir naš, on koji od dvoga učini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu“ (Ef 2,14).

Prikrivena oholost

Neki se nikako ne mogu pomiriti s činjenicom da postoje osobe koje ih nerado susreću, ne dijele njihovo mišljenje, osporavaju njihovo ponašanje i obezvrjeđuju rezultate. Ne mogu prihvatiti križ neprihvaćenosti i nipošto ne žele biti „znak osporavan“. Htjeli bi učiniti sve da svi s njima budu zadovoljni, ako već ne oduševljeni. Pritom znaju sebe dovesti u smiješne i tragične situacije. Da bi se svojim protivnicima dodvorili zanemaruju svoje prijatelje, pokazuju nemar za njihovu pozornost i ljubav; neosjetljivi su prema svojim najbližima. Teško se oteti dojmu da se, ponekad, pod izlikom „nepopravljive“ miroljubivosti, radi, zapravo, o prikrivenoj oholosti, da ne reknem, pohlepi: ovladati svima. Oni žele pokazati kako, zapravo, ne može postojati netko kome se oni ne mogu svidjeti, čiji ukus ne mogu zadovoljiti. Takvima se, nažalost, zna dogoditi da u pretjeranom sebičubstvu izgube stare i vjerne prijatelje, a od protivnika i neprijatelja nikad ne uspiju steći nove. Na kraju ostaju sami i razočarani. Ljubav bez samozataje osuđena je na neuspjeh. Previdjeli su, naime, kako je prijateljstvo dragocjeni dar koji se ne može iznuditi ni kupiti: „Da netko daje za ljubav sve što u kući ima, taj bi navukao prezir na sebe“ – čitamo u Pjesmi nad pjesmama. Prijateljstvo je izabranje za koje treba

moliti i zahvaljivati, dar i žrtva koju treba njegovati. Zapovijed ljubavi je bez skromnosti i strpljenja teško izvršiti.

Božja svemoć i naša bogolikost

Isus je, kako rekosmo, imao prijatelje i neprijatelje; molio je i za jedne i za druge. Na Posljednjoj večeri, okružen prijateljima, moli: „Ne molim samo za ove, nego i za one koji će na njihovu riječ vjerovati u mene: da svi budu jedno kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me ti poslao“ (Iv 17,20-21). Na križu, pak, suočen s mržnjom i opakošću neprijatelja, vapi: „Oče, oprosti im, ne znaju što

Ljubav je u konačnici samo jedna i nedjeljiva, božanska! Čovjek nije bogolik po tome što nema neprijatelja, nego što želi, moli i žrtvuje se da se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine (usp. 1 Tim 2,4). Naime, kao što Bog svoju svemoć, tako i čovjek svoju bogolikost najviše očituje milosrdem i praštanjem. A praštanje nije drugo, nego sloboda za ljubav, opredjeljenje za pobožan život, za zajedništvo s Bogom.

čine“ (Lk 23,34). Mržnja je mrak duše i put u samoubojstvo; mržnja je slijepa, a ne ljubav; ljubav je vidovita i slobodna. Božja ljubav obuhvaća ne samo dobre i prijatelje, nego i bezbožnike i neprijatelje (usp. Rim 5,6,10).

Podsjetimo još jednom da je Isus u Govoru na gori pozvao svoje učenike da mole za neprijatelje i da ih ljube; htio je da se po takvoj ljubavi suobliče Ocu nebeskom koji daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednima i nepravednicima (usp. Mt 5,45).

Ljubav je u konačnici samo jedna i nedjeljiva, božanska! Čovjek nije bogolik po tome što nema neprijatelja, nego što želi, moli i žrtvuje se da se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine (usp. 1 Tim 2,4). Naime, kao što Bog svoju svemoć, tako i čovjek svoju bogolikost najviše očituje milosrdem i praštanjem. A praštanje nije drugo, nego sloboda za ljubav, opredjeljenje za pobožan život, za zajedništvo s Bogom.

Folklorna skupina HKM Frankfurt izvela je Kolo iz Bosanske Posavine

A.D. 2000

▲ Skupina HKM Gaggenau izvela je ples Hrvata iz Mađarske

Pozlaćene medalje
dobile su sve
skupine, a program
je umiješno vodila
Betina Mamić iz
Frankfurta

▼ „Svi svatovi bili
golubovi a svatice
bile golubice” –
naziv je plesa kojeg
je izvela skupina
Düsseldorfa

XI. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL
XI. KROATISCHES FOLKLOREFESTIVAL
OFFENBACH

A.D. 2000

A.D. 2000

▲ Skupina iz Berlina stigla je dan ranije,
a izvela je plesove iz Podravine

▼ Mnoge folklorne skupine privukle su
simpatije i sudjelovanjem djece odjevene
u izvornu narodnu nošnju

▲ „Kolo, kolo išunajca“, naziv je plesa iz Jezera s otoka Murtera koji je izvela skupina iz St. Gallena iz Švicarske

▼ Mladi iz Karlsruhe nisu sudjelovali u programu ali su došli kao gledatelji sa svojim pastoralnim suradnikom

▲ One su na folklorijadu stigle čak iz Švicarske, iz HKM St. Gallen

▼ Folklorijada je bila zgodna prilika i za upoznavanje zgodnih momaka i djevojaka. Pričaju da je bilo i ljubavi na prvi pogled.

ASCHAFFENBURG

Zagrebački nadbiskup msgr. Josip Bozanić slavio je 7. svibnja njemačko-hrvatsku misu u Gailbachu kod Aschaffenburga i tom prilikom podijelio sakrament krizme mladim hrvatskim i njemačkim krizmanicima. Nakon mise sastao se posebno s Hrvatima u župnoj dvorani. Predstavnici mjesne njemačke župe i Hrvatske katoličke misije Aschaffenburg srdačno su ga pozdravili i predali mu darove za potrebite u zagrebačkoj nadbiskupiji.